

Č.j. : 9B-00160/01-1973

v.č. 2

Prísne tajné

VÝTLAČOK ČÍSLO : 2.
POČET LISTOV : 69.
+ 44

SPRÁVA

O VYHODNOTENÍ AGENTÚRNO-OPERATIVNEJ ČINNOSTI
A ÚLOH POSTAVENÝCH V PLÁNE PRÁCE NA ROK 1973 NA
ÚSEKU KONTRARozVIEDKY V STREDOBLOVENSKOM KRAJI

WWW.UH.M.S.

v Správy

SB-00160/01-73

SB-00160/01-73

12.12.1973

Prísne tajné

II. správa FMV
analytický odbor

Výtlačok č.:

P r a h a

Ročné zhodnotenie plánovaných úloh a výslednosti kontrarozviednej práce v Stredoslovenskom kraji - predloženie.

K č.j.: OS-001261/03-73

Prílohy : 2/138

V prílohe predkladám Ročné zhodnotenie plánovaných úloh a výslednosti kontrarozviednej práce v Stredoslovenskom kraji, v zmysle Smerníc o informačných dokumentoch a vymedzení zásad toku informácií v čs. kontrarozviedke.

Náčelník Správy ŠTB :

/plk. B l a h o /

Výtlačok č. 1, 2 pre adresáta

Výtlačok č. 3 HS-ŠTB Bratislava
analytický odbor

výtlačok č. 4 pre spis

Vypracoval _____

Súhlasí _____

Opísal _____

Vypravil _____

Ulož. a/a Počet list. 3x

Vyslovovací znak A / 1984

Uchovávaná ležba 10 rokov

15

Prísne tajné

S P R Á V A

o vyhodnotení agentúrno-operatívnej činnosti a úloh postavených v pláne práce na rok 1973 na úseku kontrarozvedky v Stredoslovenskom kraji.

I. ČASŤ

1/ Výsledky kontrarozviednej práce v oblasti boja proti vnútornému nepriateľovi a ideologickej diverzii :

Agentúrno-operatívna práca na úseku boja proti činnosti vnútorného a vonkajšieho nepriateľa v jednotlivých oblastiach nášho spoločenského a hospodárskeho života bola v priebehu roku 1973 organizovaná v zmysle plánu práce Správy ŠTB, rozkazov a smerníc, za týmto účelom vydaných.

Hlavné úlohy vychádzali zo zamerania práce v jednotlivých problematikách a sledovali podstatné zvyšovanie intenzity a efektívnosti kontrarozviednej práce, cestou skvalitňovania využitia prostriedkov agentúrno-operatívnej práce a neustáleho zvyšovania úrovne foriem a metód kontrarozviednej činnosti.

Problematika pravicového oportunizmu a NO :

Agentúrno-operatívna práca v roku 1973 bola na úseku nepriateľských osôb zameraná na kontrolu evidovaných osôb z tejto báze v zmysle RMV ČSSR č.44/70, ktorá predstavuje viac ako 200 evidovaných osôb. Išlo predovšetkým o predstaviteľov a exponentov pravice, evidovaných v I. a II.kategórii. Analýzou získaných poznatkov sa zistilo, že pravica doposiaľ neorganizuje aktívnu protištátnu činnosť, ale táto prešla od taktiky zastrešovania a vyhrážania k taktike vyčkávania, s cieľom udržať sa na dosiahnutých pozíciách.

Činnosť týchto osôb bola v roku 1973 upriamená na sledovanie vnútro politickej a zahranično-politickej situácie, podľa ktorej prispôbovali svoju taktiku a vôbec svoju činnosť. Začiatkom roka 1973 v priebehu výročných členských schôdzí ZO KSS, celozávodných konferencií KSS a najmä v období príprav, ako aj v samotnom priebehu okresných konferencií a krajskej konferencie KSS, bola ich pozornosť upriamená na kádrové zmeny vo vedúcich funkciách týchto orgánov. Predpokladali kádrové zmeny v stranických orgánoch, ktoré budú mať liberalizačný vplyv na posudzovanie ich činnosti z rokov 1968-69. V podmienkach nášho kraja boli takéto zmeny očakávané najmä v okresoch Lučenec, Zvolen, Rimavská Sobota a Žiar nad Hronom.

Z hľadiska celoštátneho pri kádrových zmenách v stranických a štátnych orgánoch, začali šíriť verzie, že dôjde k širokým kádrovým zmenám ako napr., že s. Svoboda nebude volený do funkcie prezidenta republiky a do tejto funkcie nastúpi s. Jindra, alebo s. Biľak, namiesto s. Lenárta s. Hruškovič atď. Rozširovali pred verejnosťou, že z ÚV KSČ nie je vidieť jednotu, že tam existujú dve skupiny reprezentované s. Husákom na jednej strane a s. Biľakom a Jindrom na strane druhej a postupne sa budú tieto rozpory prehĺbovať. Išlo zrejme o oslabovanie dôvery našich občanov v politiku našej strany.

V súvislosti priebehu I. etapy porady o bezpečnosti Európy predpokladali, že dôjde k oslabeniu autority ZSSR v medzinárodnom merítku, čo si vynúti zmeny politiky v socialistických štátoch, vrátane ČSSR a tým sa vytvorí podmienky pre zmenu hodnotenia ich činnosti z krízového obdobia rokov 1968-69.

Vývoj situácie nepotvrdil tieto ich predpoklady a preto nepodnikajú opatrenia k organizovaniu aktívnej nepriateľskej činnosti, ale sa utvrdzujú v tom, že treba určitý čas vyčkať, pretože terajšie štátne vedenie v ZSSR sa dlho u moci neudrží a zmeny v ZSSR vyvolajú zmeny štátneho vedenia i v ČSSR.

Prevádzanými operatívnymi opatreniami bolo zistené, že naprostá väčšina osôb z báze pravicových oportunistov zotrúva na svojich pôvodných politických stanoviskách, stranícke závery k nim považujú za neobjektívne a neúmer- né ich previneniam. Očakávajú, že príde k znovu prehodno- teniu ich činnosti v prospech nich a predpokladajú, že tieto otázky budú riešené XV. zjazdom KSČ.

Tieto okolnosti potvrdili prevádzané opatrenia v celo- štátnej akcii "VÍTR", kde spravodajské pohovory s čelnými osobami kraja z radov pravice, ako napr. s býv. tajomníkom KV KSS ČUŘÍKOM, OČENÁŠOM, BURÁKOM, REZNIKOM, inž. MOKOŠOM a ďalšími ukázali, že naďalej zotrúvajú na svojich poli- tických postojoch z rokov 1968-69.

Inž. Ján TABAČEK, býv. minister zahraničného obchodu ČSSR, pred TS sa vyjadroval, že Krymská schôdza predsta- viteľov komunistických strán na nátlak KS Francúzska a Ta- lianska znovu posudzovala oprávnenosť vstupu spojeneckých vojsk do ČSSR v roku 1968 a po tomto stretnutí musel znovu sa s touto otázkou na tajnom zasednutí zaoberať ÚV KSČ.

Udržujú naďalej medzi sebou styky, pri ktorých rozo- berajú vývoj medzinárodnej a vnútroštátnej situácie, sledu- jú všetky opatrenia, ktoré sú voči nim prevádzané. Snažia sa využívať všetky predchádzajúce známosti na presadzova- nie, najmä svojich detí na štúdium na vysokých školách a pod. V tomto smere zvlášť vyvíjajú činnosť inž. GLOSS, býv. vedúci konzultačného strediska Vysokej školy ekonomickej v Banskej Bystrici, ktorý má široké známosti u profesorské- ho zboru iných vysokých škôl, čo sa snaží plne využiť na rôzne intervencie.

V oblasti vysokých škôl, napriek mnohým opatreniam, naďalej sa zisťuje silný vplyv činnosti pravicových oportunistov, ktorí negujú vplyv a realizáciu politiky KSČ vo výchovnom procese študentov. Napríklad na LF v Martine doc. MEITNER, doc. HOLAN a doc. PIANP sa snažia podceňovať lekár- sku vedu ZSSR a ostatných socialistických štátov, propagu- jú odbornú literatúru kapitalistickej lekárskej vedy.

Taktiež výučbu ruského jazyka obmedzujú na najmenšiu mieru.

Na PF v Banskej Bystrici je stále ešte 27 pedagogických pracovníkov, ktorí boli stranicky riešení za ich nesprávne politické postoje v rokoch 1968-69. Títo plnia len nevyhnutné svoje povinnosti a vôbec sa neangažujú v duchu politiky KSČ pri výchovnom procese budúcich pedagógov - učiteľov. Napriek tomu sa snažia všemožne udržať na svojich miestach a napríklad doc. KRŇAN Július a dr. MAKARA Sergej, uvoľnenie zo školských služieb zamýšľajú riešiť súdnu cestou.

Na VŠLD vo Zvolene skupina osôb z radov pravicových oportunistov ČUŘIK, dr. BERACKOVÁ, dr. NEDĚLKA, prom. pedagóg PINKA v prvej polovici roka 1975 pod rúškom školenia po línii ROH, využívali toto k hodnoteniu situácie z ich hľadiska. Na tento okruh osôb má styky aj býv. riaditeľ závodu Bučina vo Zvolene a pozdejšie minister priemyslu SSR inž. LUPTÁK.

Obdobne i na VŠD Žilina takúto činnosť vyvíja doc. PODSTANICKÝ Alexander, ktorý narušuje pracovnú morálku u ostatných pracovníkov.

Za týchto okolností sa dostáva študovať na tieto vysoké školy značný počet študentov, ktorým rodičia boli stranicky riešení za pravicovo-oportunistickú činnosť v rokoch 1968-69. Napríklad na vysokých školách Stredoslovenského kraja v I. ročníku študuje 31 študentov, ktorých rodičia boli stranicky postihnutí. Najviac takýchto študentov je na PF v Banskej Bystrici, celkom 11 študentov; v ďalších ročníkoch nie je zatiaľ prehľad o počte takýchto študentov.

Na VŠLD Zvolen bol znovu k ďalšiemu štúdiu prijatý Jiří ŠFYDL, ktorý v rokoch 1968-69 bol najaktívnejší pri organizovaní rôznych nátlakových, protisocialistických akcií.

V oblasti kultúry sa situácia vyznačovala slabou angažovanosťou za politiku KSČ. Je snahou jednotlivých osôb z radov spisovateľov, získať znovu povolenie k publikačnej činnosti, alebo túto prevádzať pod pseudonymom a tak získať značné finančné prostriedky. Takéto poznatky sú získavané k VINKLEROVI Tomášovi, REZNIKOVÍ Jaroslavovi, ŠESTÁKOVÍ Jánovi, ŠTILLOVI Milošovi a ďalším. Pozoruhodné poznatky boli zistené k spisovateľke Hane PONICKEJ, ktorá v obci Lukevica odkúpila starší dom - mlyn, kde t.č. býva a pracuje v spisovateľskej tvorbe. Menovaná v letných mesiacoch t.r. bola navštívená spisovateľom Dominikom TATARKOM, ktorý bol vylúčený z KSČ a menom nezisteným VC z Talianska.

Okrem uvádzaných okolností sú získavané poznatky individuálneho charakteru, kde jednotlivé osoby vyjadrujú stanoviská k vývoju situácie ako napr. KATRENČIN Pavel, bývalý vedúci tajomník OV KSS v Žiline pred TS sa vyjadril, že tento režim dlho nepotrvá a behom dvoch rokov dôjde k zmene režimu. Inž. KROTKÝ Otakar, býv.pplk.ČSLA z Dolného Kubína, vylúčený z KSČ a prepustený z ČSLA pred TS bagatelizoval politiku terajšieho ÚV KSČ a tvrdil, že v neďalekej budúcnosti sa naše zriadenie ocitne v hospodárskej a politickej kríze. Je silne zameraný proti ZSSR a v tomto smere plne schvaľuje maovskú politiku Číny proti ZSSR. I u ostatných jednotlivcov sa zisťuje, že v ich postojoch sa prehľbuje nepriateľský postoj k socializmu.

Ze strany nepriateľských osôb z radov býv.ľudáckych prominentov, neboli získané poznatky v smere ich aktivizácie a ich činnosť sa neprejavuje v nepriateľských stanoviskách voči nášmu zriadeniu. Udržujú navzájom styky a životné jubileá využívajú k hodnoteniu vývoja situácie v ČSSR a medzinárodnej situácie.

Takéto poznatky boli zistené cestou TS "JOSEF" pri stykoch so Šaňom MACHOM, ČARNOGURSKÝM, dr.Matejom HUŤKOM, dr.MEDRICKÝM a dr.KOČIŠOM, ktorých prekvapil príchod Mi-

loslava TAČOVSKÉHO z emigrácie do ČSSR a jeho vyhlásenie v Čs. televízii a v tlači, pretože tento v zahraničí úzko pracoval s dr. ĐURČANSKÝM. Považujú jeho návrat za prácu orgánov našej bezpečnosti. Proti terajšiemu vedeniu v ČSSR nepriateľsky nevystupujú, pozitívne hodnotia činnosť s. Husáka v tom smere, kde rieši problémy Slovenska a svoju bývalú činnosť ospravedlňujú tým, že ich zámer bol podobný. Neschvaľujú u s. Husáka jeho vystúpenia v českej reči. Prevažne sa orientujú na vybavovanie dôchodkových záležitostí a zabezpečovanie si životných podmienok. V poslednom období boli takéto poznatky získané k býv. generálnemu tajomníkovi DS dr. Jánovi KEMPNÉMU a býv. poslancovi HSĽS Jánovi MOROVI zo [REDAKOVANÉ]

Vývoj situácie a analýza štátobezpečnostných poznatkov potvrdzujú, že báza pravicevo - oportunistických a protisocialistických osôb je naďalej najnebezpečnejšia a vytvára základňu pre zahraničné nepriateľské a ideovo-diverzné centrá.

Problematika sionizmu :

Po roku 1968-69 je stále viac operatívnej pozornosti venované problematike sionizmu. Báza prosionisticky zameraných osôb nášho kraja predstavuje asi 1.500 osôb, z toho je najviac na úseku vnútorného obchodu /507/, zdravotníctva /264/, ekonomiky /254/, študujúcej mládeže /264/. V menšom množstve sú zastúpení na úseku kultúry a súdnictva.

Činnosť prosionistických osôb bola i v roku 1973 ovplyvňovaná medzinárodnou situáciou, predovšetkým situáciou na Strednom východe.

Vojnový konflikt medzi Izraelom a arabskými štátmi ešte výraznejšie odkryl nepriateľskú podstatu celého medzinárodného sionizmu, zameranú proti silám pokroku, socializmu a najmä ZSSR a jeho politike. Pri poslednom vojnovom

konflikte na Strednom východe bola operatívnymi prostriedkami získaná celá rada poznatkov o tom, že prosionistické osoby sledujú vysielanie zahraničného rozhlasu, najmä rakúskeho, obviňujú Egypt z prepadnutia Izraelu a vyslovujú nesúhlas s oficiálnym stanoviskom Československej republiky.

Situáciu v ČSSR označujú, že tu je prevádzaná politika antisemitizmu a preto sa snažia o nadväzovanie kontaktov a stretnutí mimo územia ČSSR.

V priebehu roka bol zaznamenaný zvýšený výjazd osôb prosionisti-cky zameraných do MĽR, kde uskutočňovali stretnutia s príbuznými a emigrantmi z kapitalistických štátov. Tieto okolnosti potvrdzujú aj získané poznatky od TS "VLEK", ktorý pri služobnej ceste v Budapešti - MĽR, pri styku s vedúcou židovského múzea DENESCHOVSKOU mu táto okrem iného uviedla: "...V poslednom období do MĽR dochádzajú osoby židovského pôvodu z kapitalistického zahraničia, funkcionári rôznych sionistických organizácií a ŽNO, cez ktorých sa informujú o situácii a získavajú informácie. V MĽR vyvíjajú aktívnu činnosť legálne sionistické organizácie a cez ich funkcionárov sú uskutočňované kontakty na osoby zo Slovenska a vôbec z ČSSR."

Z nášho kraja boli takéhoto charakteru poznatky získané k osobe STERNOVEJ zo [redacted], PAZERÝNIOVEJ, BENČÍKOVI Alexandrovi, ENGLOVEJ Alici z [redacted], STERNLICHTOVEJ z [redacted] a MUDr.GÁBOROVI z [redacted], KLEINOVEJ Šarlote zo [redacted], MUDr.ŠIMKOVIČOVI Ladislavovi z [redacted], SLUKOVEJ Agneši, BOTKOVEJ Kláre, BELANSKÉMU Jozefovi z [redacted] a k ďalším.

Prostredníctvom FK boli získané poznatky o intenzívnych písomných stykoch medzi osobami z báze sionizmu, žijúcich v ČSSR a v kapitalistickom zahraničí. Tieto styky sú využívané k vzájomnej informovanosti, dojednávaniu stykov a hlavne k utvrdzovaniu sa v správnosti izraelskej politiky a sionistickej ideológie. V jednom prípade bol adre-

sát odkázaný na získanie pravdivých správ o situácii na Blízkom a Strednom východe na Kroměříž. Zrejme ide o kanál spojenia na kapitalistické zahraničie.

Prostredníctvom TS "ŠTEFAN" pri jeho výjazde vo Viedni na Izraelské vyslanectvo, bol vyťažovaný okrem situácie v ČSSR i na zbrojnú výrobu v ČSSR a konkrétne na výrobu rakiet v Dubnici nad Váhom, ďalej na výrobu tankov v Martine, na technické parametre, na dodávky vojenských zariadení z ČSSR pre arabské štáty a pod.

Súčasne bol požiadaný o rozmnožovanie sionistickej literatúry po príchode do ČSSR a jej rozširovanie.

Analýzou operatívnych poznatkov je zistené, že formy a taktika činnosti prosionistických osôb je naďalej v tom, že využívajú každej príležitosti na legálny výjazd do zahraničia k uskutočňovaniu nekontrolovaných stykov, navonok prejavujú kladný vzťah k nášmu zriadeniu a plný súhlas s politikou KSČ. Aktivizujú činnosť ŽNO, ku ktorému účelu využívajú sinagógy /modlitebne/. Prichádzajúci VC informujú osoby židovského pôvodu o možnostiach emigrácie do kapitalistického zahraničia, resp. do Izraela. Sionistická mládež, najmä vysokoškolskí študenti hľadajú možnosti vycestovania do KZ pod zámienkou zahraničných brigád, získania odborných profesií atď.

Činnosť prosionistických osôb má vysokú spoločenskú nebezpečnosť, pretože báza týchto osôb je rozložená takmer vo všetkých oblastiach nášho spoločenského života, čo im umožňuje dokonalú znalosť situácie, má široké prepojenia na kapitalistické zahraničie a je silne ovládaná nacionálnou sionistickou ideológiou, reakčne zameranou proti socializmu a ovláda veľmi rafinovanú taktiku a konšpiráciu svojej činnosti. Z týchto dôvodov je problém sionizmu naďalej aj v podmienkach nášho kraja aktuálny.

Problematica protizákonných písomností :

Činnosť nepriateľských osôb prevádzaná formou práti-

zákonnych písomností mala v roku 1973 oproti roku 1972 mierny pokles. V roku 1972 bol výskyt týchto materiálov 167 kusov a v roku 1973 bol doposiaľ výskyt 108 kusov, čiže o 59 ks menej.

Obsahové zameranie týchto materiálov bolo v takmer z polovice, t.j. 53 ks, zamerané proti čelným predstaviteľom stranickým i štátnym, menovite proti s.Husákovi a s.Bilákovi. Najzávažnejšie materiály boli a sú predmetom aktívneho operatívneho rozpracovania v akciách "NACIONALISTA", "UČITEL" a "REDAKTOR".

Ďalšia časť protizákonnych materiálov, prevažne formou anonýmych písomností, bola zameraná na vyhrážanie a útoky proti funkcionárom krajského a okresného merítka, pričom je osočované naše štátne zriadenie a ZSSR. V podmienkach kraja najväčší výskyt týchto materiálov bol v okresoch Žilina, Banská Bystrica, Zvolen a Prievidza.

Priame útoky proti ZSSR, spojeneckým vojskám a ostatným socialistickým krajinám, oproti minulému roku bol naďalej pokles. Napriek tomu v súvislosti s 5.výročím vstupu spojeneckých vojsk do ČSSR boli z kapitalistického zahraničia v 3 prípadoch zaslané písomnosti, hanobiace socialistické zriadenie v ČSSR a spojenectvo so ZSSR. Tieto materiály však nenašli podporu u našich občanov.

Zo zahraničných nepriateľských centier, predovšetkým cirkevných, je sústavne rôznymi spôsobmi zasielané značné množstvo ideologicky závažných materiálov.

Problematika cirkvi :

Zahraniczne cirkevne centra v úzkej súčinnosti s Vatikánom a domácim reakčným cirkevným klérom, naďalej vyvíjajú všestrannú činnosť na udržanie a zvyšovanie aktivizácie náboženského života. Sústavne menia formy svojej činnosti a tieto veľmi pružne prispôbujú vývoju medzinárodnej a našej vnútornej situácii.

Najvyraznejšie je zaznamenávané ideologické prenikanie, s cieľom získať pod vplyv najširší okruh našich občanov, predovšetkým na získanie študujúcej a ostatnej mládeže, ktorá nastupuje do pracovného procesu. K tomuto účelu využívajú všetky prostriedky, ako sú pravidelné rozhlasové relácie v slovenskej a českej reči, rôzne rozhlasové súťaže a kvízy, ktorých obsah a odpovedajúce otázky sú tak volené, aby účastníci týchto súťaží boli nútení študovať rôznu literatúru idealistického zamerania. Ďalej sú to široké písomné kontakty a využívanie turistických ciest našich občanov do zahraničia, kde ich vyťažujú na cirkevnú situáciu v ČSSR a cestou nich zasielajú rôznu náboženskú literatúru do ČSSR. Vatikánske centrum využíva k zasielaniu náboženskej literatúry aj kanály cez územie PĽR a NĽR.

Operatívnymi prostriedkami boli získané poznatky o tom, že Vatikán zastáva stanovisko, že v ČSSR je v súčasnej dobe v dôsledku pomoci ZSSR situácia konsolidovaná, považuje to však za dočasný jav a očakáva, že v ČSSR po určitej dobe znovu príde k politickej kríze. Z tohoto dôvodu sa snažia dosiahnuť obsadenie všetkých cirkevných funkcií, zvlášť biskupov, bez ohľadu na to, či kandidáti na tieto funkcie sympatizujú so štátnou správou, alebo nie, pretože predpokladajú, že ďalší vývoj umožní ich ďalšiu náboženskú aktivitu.

V mesiaci júni 1973 Vatikán uskutočnil 11-dňovú poradu novomenovaných biskupov z ČSSR vo Vatikáne, kde podľa operatívnych poznatkov bol veľký záujem o vývoj cirkevno-politických vzťahov v ČSSR. Banskobystrický biskup prof. FERANEC bol menovaný predsedom zboru biskupov a ordinárov na Slovensku. Po tejto návšteve vo Vatikáne, FERANEC vyvíja veľkú aktivitu na aktivizáciu náboženského života, čo zdôvodňuje tým, že zo strany štátu sa zvyšuje aktivita ateistickej výchovy mládeže a nastáva pokles a záujem o náboženský život u mládeže.

Cirkevné emigrantské centrum sústredené vo Vatikáne

v ÚCM na čele s HNILICOM, NAHÁLKOM a v poslednej dobe dosadeným jezuitom DANČOM Vincentom, systematicky organizuje a koordinuje činnosť jednotlivých rím.kat. duchovných, mužských ráđov, najmä jezuitov, saleziánov, františkánov a laikov, ktorí sú v spojení s týmto centrom.

Zo Stredoslovenského kraja v tomto smere sú zistené tieto osoby :

- za jezuitov BAK a PETRÁŠ z [redacted] a POVALA Gabriel zo [redacted],
- za františkánov pôsobí v tomto smere i v našom kraji provincionál JURČOVIČ z [redacted],
- za saleziánov BEŇO Ján, LOVIŠEK Vojtech, OLOS Štefan a ďalší.

V akcii "ARCHÁNI" sú z tohoto hľadiska operatívne rozpracovaní rím.kat. duchovní DUBOVSKÝ z [redacted], ČABÁK a BEŇO zo [redacted], BARTOŠ z [redacted], ĎURICA a MEŠKO z [redacted].

Vatikánske centrum súčasne poskytuje na aktivizáciu náboženského života u nás aj finančné prostriedky, ktoré sú zasielané prostredníctvom švajčiarskej cestovnej kancelárie PALATINUS formou TK /tuzexových korún/. Samotný banskobystrický biskup prof. FERANEC doposiaľ v roku 1973 obdržal týmto spôsobom 50.000 TK, tajomník biskupa DUBOVSKÝ 17.000 TK, správca fary v Dubnici n/Váhom ČAKÁNEK 32.000 TK. Obdobne i ďalší rím.kat.farári, ktorých Vatikán týmto spôsobom odmeňuje za ich náboženskú aktivitu. Celkovo doposiaľ za rok 1973 je zistené, že Vatikán zaslal 243.200,-TK rím.kat.farárom v pasterácii i mimo pBastorácie.

V poslednom období bolo zisťované, že taktika rím.kat. duchovenstva bola zameraná na to, aby pri príležitosti rôznych náboženských obradov, boli tieto organizované tak, aby sa dosiahla veľká účasť veriacich občanov. Veľmi výstižne sa to prejavilo pri pohrebe kapitulárneho vikara spišskej die-

cézy dr. LIGOŠA, v okrese Dolný Kubín, kde bolo prítomných 800 duchovných a na 400 osobných motorových vozidlách a niekoľko autobusov ČSAD veriacich. Obdobne na pohrebe rím.kat. duchovného ČAPENKU Augustína v okrese Žilina bolo 130 duchovných, 3.000 veriacich, vystupovali spevácke krúžky chlapcov a dievčat. Na pohrebe rím.kat. duchovného PŤČIKA v okrese Považská Bystrica bolo 80 duchovných a asi 1.000 veriacich. Takto sú využívané i iné náboženské obrady ako birmovky, prijímania a pod., s cieľom širokého náboženského vplyvu na občanov.

Jednotliví reakční duchovní vo svojej nenávisti proti nášmu zriadeniu, nerešpektujú zákonné ustanovenia a dopúšťajú sa trestnej činnosti. V roku 1973 bolo trestne stíhaných 6 rím.kat. duchovných, pre tr. činy podľa § 178 tr.zákona.

K situácii Stredného východu jednotliví reakční duchovní zaujímajú také stanovisko, že naša tlač a rozhlas jednoznačne podporujú stanoviská ZSSR a ich spojencov a Izrael uznávajú len ako agresora, čiže považujú naše správy za neobjektívne.

U nekatolíckych cirkvi, najmä u ev.a.v.cirkvi bola zaznamenaná snaha o aktivizáciu náboženského života so zahraničnými orgánmi SLZ, SRC vo Švajčiarsku a Generálnym biskupským úradom v Bratislave. Z týchto centier ev.a.v.cirkvi prejavovali snahu o aktivizáciu náboženskej činnosti tejto cirkvi na Slovensku prezident luteránskej cirkvi MARSHAL z USA a jeho tajomník MAO, ktorí počas ich pobytu na Slovensku navštevovali mnohých ev.a.v.duchovných i v našom kraji.

Činnosť tejto cirkvi, okrem snáh o náboženskú aktivizáciu, nevyznačuje sa takou reakčnosťou ako činnosť rím.kat.cirkvi. Neboli zistené prípady duchovných tejto cirkvi, ktorých činnosť by bola v rozpore so zákonnými ustanoveniami.

V rámci kraja pôsobí niekoľko náboženských spoločností a zakázaných siekt. Ide o menšinové cirkvi Adventisti siedmeho dňa, Bratská jednota baptistov a Kresťanské zbory bratské. Najpočetnejšou zakázanou sektou je sekta Svedkov Jehovových, Letničné hnutie a novovzniklá sekta Božie princípy.

Z menšinových cirkvi pozoruhodnú činnosť vyvíja cirkev Kresťanské zbory bratské, ktorá sa orientuje na rozširovanie členskej základne na inteligenciu, čo sa jej darí. Len v okrese Banská Bystrica získali do tejto cirkvi takéto osoby ako napr. inž. Petra SYNOVCA, zam. Biotika Slov. Ľupča, dr. MIKU s rodinou, inž. ŠUHAIKOVÚ, inž. ORAVCA Michala atď. Spoločenská nebezpečnosť tejto cirkvi je v tom, že vysokoškolská inteligencia prijíma náboženskú nepriateľskú ideológiu a svojím vplyvom pôsobí na ďalší okruh osôb v negatívnom smere, čím neguje vplyv marxistickej ideológie v radoch našej inteligencie.

Sekta SJ je najpočetnejšia a vo svojej činnosti najaktívnejšia, najmä v okresoch Prievidza, Lipt. Mikuláš, Rim. Sobota a Žilina. Začiatkom roku 1973 boli v rámci kraja organizované represívne a rozkladné opatrenia na paralyzovanie tejto činnosti. Týmto opatreniami sa narušila ich činnosť a bol zaznamenaný pokles ich aktivity a mnohé osoby aj upustili od tejto činnosti. V poslednej dobe sú získavané poznatky, že nové centrum, ktoré v našom kraji reprezentujú skupinovi kazatelia VOLČKO Ján z Banskej Bystrice a FILIČ Ján z Brezna, hľadá spôsob riešenia v tom, aby zosúladiť činnosť tzv. extrémneho smeru s radovým, prijateľným aj pre orgány štátnej správy a predpokladajú legalizáciu ich činnosti. Začali uplatňovať nové spôsoby ich stretnutí s väčšou konšpiráciou, za ktorým účelom využívajú rekreačné chgty rodinné, menia zamestnania a bydliská.

V okresoch Dolný Kubín, Rimavská Sobota, Lučenec a Lipt. Mikuláš je aktívna činnosť, okrem SJ i u sekty Letničné hnutie. Táto je podporovaná zo zahraničia - Juhoslávie, Rakúska a NSR. V získavaní členskej základne sa orientujú tiež na inteligenciu.

V roku 1973 začala aktívnu činnosť v kraji novo-založená sekta Božie princípy v okresoch Banská Bystrica, Žilina, Martin a Zvolen. Činnosť tejto sekty je organizovaná zo zahraničia, odkiaľ sú ilegálnym spôsobom zasielané materiály do ČSSR a konkrétne na vedenie tejto sekty do Bratislavy. Materiály obsahujú rozpracovanie rôznych filozofických otázok, zameraných nepriateľsky proti socializmu a komunizmu. Autorom týchto materiálov je kórejský filozof VAN MUNG MUN. Ich orientácia je na vysokoškolskú inteligenciu a študujúcu mládež. V Stredoslovenskom kraji medzi organizátormi tejto činnosti boli zistení inž. UHNÁK Anton, inž. HORVÁTH Dušan zo [redacted], CHORVÁTHOVÁ Helena študentka z [redacted], študujúca na PF v Banskej Bystrici a Dana KOSTOMÁ, odborná asistentka MS v Martine. Členská základňa tejto sekty v kraji bola zistená v počte 15 osôb. Organizátori sú v štádiu realizácie a ostatní členovia v aktívnom rozpracovaní.

2/ Výsledky dosiahnuté na úseku ochrany čs. národného hospodárstva a ochrany štátneho, hospodárskeho a služobného tajomstva :

Politická situácia v oblasti ekonomiky v kraji v roku 1973 mala priaznivý a stabilizujúci charakter. Naproti väčšina pracujúcich jednotlivých závodov, podnikov a inštitúcií schvaľuje politiku KSČ a za túto sa na svojich pracoviskách plne angažuje. Pracovná iniciatíva sa prejavuje v prijímaní mnohých pracovných záväzkov, predkladaní a realizovaní zlepšovacích návrhov, v rozvoji socialistických súťaží a v úspešnom plnení výrobných plánov.

Popri pozitívnych ukazovateľoch sa prejavujú niektoré problémy ako dôsledky krízového obdobia rokov 1968-69 a to nedostatky plánovania odberateľsko-dodávateľských a kooperačných vzťahov. V podmienkach kraja ide predovšetkým o strojárne závody so špeciálnou výrobou a to SMZ Dubnica nad Váhom, ZVS Dubnica nad Váhom, TEES Martin a

FPS Detva a k nim pridružené závody ako GR-ZTS Martin, ktoré zabezpečujú túto výrobu. V týchto objektoch špeciálna výroba predstavuje 60 - 70 % výrobného programu a v ZVS Dubnica nad Váhom vyše 90 %. Hlavným druhom výroby je výroba bojového vozidla pechoty, tankov, rakiet a delostreleckých granátov. Operatívna pozornosť bola zameraná predovšetkým na neplnenie úloh na úseku špeciálnej výroby.

Nepriaznivá situácia je pri výrobe bojového vozidla pechoty V-5632, pretože je veľmi nerovnomerné plnenie plánu u tohoto výrobku, vysoký počet technických závad a sústavné požiadavky vyrábajúcich závodov na úpravu štátneho plánu. Tieto otázky sú predmetom sústavného riešenia príslušných stranických, hospodárskych a štátnych orgánov.

Okrem zisťovania príčin neplnenia výrobných úloh je operatívna pozornosť zameraná i na ochranu a utajovanie špeciálnej výroby. Bolo zistené, že o uvedenú zbrojnú výrobu prejavujú záujem nepriateľské rozviedky. Konkrétne TS "STEFAN" bol na Izraelskom vyslanectve vo Viedni vyťažovaný na túto výrobu. Ďalej z vyťaženia navrátilcov a vystaňovalých osôb, boli získané poznatky, ktoré potvrdzujú záujem nepriateľských rozviedok, najmä americkej rozviedky o špeciálnu a strojársku výrobu nášho kraja.

Obdobne i v rezerte chémie sú v kraji závody s dôležitou špeciálnou výrobou a chemických výrobkov. V tomto odvetví sú vážne problémy na úseku investičnej výstavby, najmä v závodoch CHZWP Nováky a Petrochema Dubová. Sú veľké časové sklzy v uvádzaní nových zariadení do prevádzky, čím je narušované plnenie plánovaných výrobných úloh v ďalších závodoch. Napríklad v CHZWP Nováky prevádzka na výrobu PVC z benzínu mala byť spustená v roku 1971, doposiaľ výstavba nie je dokončená a termín uvedenia do prevádzky je stále neupresnený.

V závode Petrochema Dubová pri výrobe pracích práškov plán ukladal na rok 1973 vyrobiť v hodnote 11,000.000,- Kčs a doposiaľ sa nezačalo s touto výrobou.

18

V oblasti investičnej výstavby sú problémy i v ďalších závodoch. Plán investičnej výstavby v rámci kraja nie je dodržiavaný u 561 stavieb, v hodnote asi 160 miliónov Kčs. Vážne zaostávanie investičnej výstavby je napríklad pri výstavbe nového závodu TESLA Banská Bystrica, kde v dôsledku stavebnej nepripravenosti došlo k odsunu dodávok strojného zariadenia v hodnote 12,8 mil.Kčs na dodanie v roku 1974.

Pri ďalšej výstavbe závodu SNP Žiar n/Hr. na stavbe zlievarne A-1 odlietkov a 110 KW rozvodne je sklz v hodnote 8 mil.Kčs.

U rekonštruovaných stavieb závodu II. Banská Štiavnica-Kovohuty a výstavba akumulčných pecí je sklz viac ako 12 mesiacov.

Pri výstavbe parnej elektrárne Nováky IV. je z ročného plánu 150,5 mil.Kčs preinvestované len asi vyššie 50 mil.Kčs.

U ČSD Vrútky mala byť prevedená investičná výstavba dielni ČSD na opravu dieselelektrických lokomotív v čiastke 466 mil.Kčs. Dokončenie stavby bolo plánované do roku 1973. Súčasne sa plánovalo rozšíriť kapacitu opráv z 260 ks ročne na 600 ks lokomotív ročne. Termín ukončenia tejto stavby nie je vôbec upresnený.

Podobná situácia je u celej rady ostatných závodov a rezortov.

Taktiež popri objektívnych ťažkostiach a problémoch prejavuje sa porušovanie pracovnej a technologickej disciplíny. V závodoch sú trpené prejavy pracovnej a technologickej nekázne. Ide o využívanie pracovnej doby, predčasnom odchode z pracoviska, nízka smennosť, porušovanie technológie, vysoká zmetkovitosť, množstvo reklamácií a vznik mimoriadnych udalostí. Napríklad v závode PPS Detva za I.polrok 1973 vznikli škody na zmetkoch za 3,900.000,-Kčs, okrem úhrad, ktoré boli vo výške 64.000,-Kčs. V závode SLZ Hnúšťa za I.polrok 1973 vznikli škody na zmetkovitosti

len u výroby ličnicových filtrov na masky vo výške 7,000.000,- Kčs. V závode SMZ Dubnica na prevádzke I. kde je špeciálna výroba, je vykazovaná vysoká zmetkovitosť u väzňov, ktorí tam pracujú. Priemerne na jedného väžňa je mesačná zmetkovitosť vo výške vyššie 300,-Kčs, u ostatných pracovníkov vyššie 8,-Kčs. Podobné nedostatky sú i v ostatných závodoch v menšom, alebo väčšom rozsahu.

Takéto problémy sú využívané nepriateľskými osobami k vyjadrovaniu kritických stanovisk k našej ekonomickej situácii a bagatelizovaniu úsilia stranických a hospodárskych orgánov o stabilizáciu našej ekonomiky. Napr. inž. HIRNER, zamestnanec závodu SMZ Dubnica nad Váhom, na úseku konštrukcie, vylúčený z KSČ, k ekonomickým otázkam zaujíma takéto stanovisko : "...nepriaznivú hospodársku situáciu na mnohých hospodárskych úsekoch, vrátane v ich závode, zapríčiňuje politika KSČ, pretože prebieha kráľovanie schopných, odborných pracovníkov a do vedenia sa dostávajú neschopní pracovníci..."

Ing. BROTKÝ Otakar, býv. príslušník ČSLA v hodnosti pplk, vylúčený z KSČ, t.č. zamestnaný v n.p.ZVL Mokrač vo funkcii zásobovača, zaujíma takéto stanovisko : "... zásluhou KSČ je naše hospodárstvo zhumplované. Husák len reční, že sme všetko skonsolidovali, cifry sú síce pekné, ale kríza tu je a preto opatrenia na využitie pracovného času, úspory 1 miliardy Kčs a pod. sú blboviny..." Ku kádrovej politike uvádza, že keď máš legitimáciu KSČ, máš všetko a do funkcií sú dosadzovaní neschopní ľudia a nepartajní schopní odborníci sa nemôžu dostať na žiadne vedúce funkcie.

Dr. MIKULA, zamestnanec FPS Detva k cenovej politike v ČSSR pred TS sa vyjadril, že u nás v ČSSR nejde o cenovú politiku, ale o štátne lápežníctvo a okrádanie ľudí, všetko je drahšie ako bolo predtým.

Podobné poznatky boli zistené i keďšim osobám z úseku ekonomiky.

Závažným problémom na úseku ochrany ekonomiky je

výskyt mimoriadnych udalostí. Od začiatku roka bolo spôsobené 71 mimoriadnych udalostí, s priamou škodou okolo 17,000.000,-Kčs. Islo prevážne o požiare a v 4 prípadoch o výbuchy.

Úmyselne boli spôsobené 4 požiare. Vyšetrením mimoriadnych udalostí nebol potvrdený kontrarevolučný úmysel.

Fomerne veľký počet požiarov bol zaznamenaný na úseku poľnohospodárstva samovznietením krmovín. Šetrenia týchto prípadov ukázali, že sú prevádzkane nezodpovedné opatrenia príslušnými hospodárskymi pracovníkmi.

Na úseku ochrany štátneho, služobného a hospodárskeho tajomstva bola práca orientovaná na tie objekty, v ktorých je koncentrácia materiálov a skutočností, tvoriacich predmet štátneho a dôležitého hospodárskeho tajomstva. Pri prevádzaných previerkach boli zistené nedostatky v dodržiavaní zásad v ochrane štátneho tajomstva. Nepriaznivá situácia je v závode SMZ Dubnica nad Váhom, kde deponia nie je zodpovedne spracovaná nomenklatúra funkcií osôb, prichádzajúcich do styku s hospodárskym a služobným tajomstvom a nie je prevedené zariadenie jednotlivých prevádzok do kategórií na obranu vlasti.

Napr. na prevádzke I. je výroba špeciálnej utajovanej výroby a pracuje tam 250 väzňov z II.nápravnej skupiny a za takýchto okolností nie je možné hovoriť o zabezpečení utajenia špeciálnej výroby.

Okrem toho v priebehu roka 1973 došlo v tomto závode v 2 prípadoch ku strate utajovanej dokumentácie z úseku špeciálnej výroby k bojovému vozidlu V-5632.

K vážnemu narušovaniu režimu a smerníc, prichádza i na úseku národných výborov. Komplexné previerky na niekoľkých ONV a S KNV potvrdili, že utajovaniu je na týchto venovaná veľmi malá pozornosť. Z týchto dôvodov bude potrebné sprísniť opatrenia v utajovaní v dôležitých závodoch, podnikoch a inštitúciách a proti zodpovedným osobám vyvodzovať dôsledky v zmysle pletných zákonov a nariadení.

3/ Výsledky kontrarozviednej práce v oblasti odhaľovania a dokumentovania nepriateľskej činnosti kapitalistických rozviedok a ich agentov :

Kontrarozviedna práca v oblasti odhaľovania a dokumentácie nepriateľskej činnosti kapitalistických rozviedok bola prevádzaná v zmysle vypracovaných plánov práce na rok 1973, ktoré vychádzali z RMV ČSSR č.38/71 a 51/72, ako aj daného zamerania práce po jednotlivých rozviedkach.

Na základe takto vytýčených úloh za hodnotené obdobie bola zistená činnosť nepriateľských rozviedok na území Stredoslovenského kraja, predovšetkým však v oblasti vojenskej, ale aj ekonomickej a ideologickej.

Rozborom získaných poznatkov - signálov a ich dokumentáciou v roku 1973 možno konštatovať, že kapitalistické rozviedky sa zaujímali v oblasti vojenskej vo zvýšenej miere hlavne o priestory dislokácie ČSLA a Sovietskej armády, rôzne vojenské objekty, presuny vojenských jednotiek, cvičenia a techniku, ktorou sú vojenské útvary vybavené. Za tým účelom bolo prevedené vizuálne pozorovanie vojenských objektov, najmä vojenskými prídelencami kapitalistických zastupiteľských úradov, akreditovanými v Prahe, ale aj niektorými VO. Konkrétnym dôkazom toho je pravidelne opakujúci sa pohyb vojenských prídelencov ZÚ USA, Francie, Anglie a Kanady, akreditovaných v ČSSR, ako aj diplomatov, akreditovaných v ostatných štátoch a prechádzajúcich tranzitom územím Stredoslovenského kraja. Za hodnotené obdobie bol zaznamenaný pohyb diplomatov na území nášho kraja v okolí chránených objektov v 56 prípadoch, z čoho prechádzalo tranzitom 18 diplomatov. Zvláštnu aktivitu vyvíjali v roku 1973 francúzski kádri rozviedčiaci, vojenski prídelenci FVV v Prahe VIDELO Bernard a BLANC Georg. Menovaní sa dňa 18.4.1973 pohybovali pri vojenských objektoch vo Zvolene a R.Sobote, kde prevádzali vizuálne pozorovanie objektov Sovietskej armády. Pritom bolo k menovaným taktiež zistené, že sa pohybovali peši v teréne, za doteraz nezisteným účelom a v Lučenci na hoteli TATRAN uskutočnili styk s čs.

občanmi BOĐOM Júliusom a HOSPHOM Emilom zo Západoslovenského kraja, ktorí sú v súčasnej dobe preverovaní S-ŠTB Bratislava. V mesiaci novembri 1973 uskutočnili obaja menovaní diplomati ďalšie dve rozviedne cesty do kraja, kedy predmetom ich pozorovania boli znovu vojenské objekty vo Zvolene, Martine, D.Kubíne, Ružomberku a v Lipt. Petri.

Oblasť vojenská je trvalým predmetom záujmu nepriateľských rozviedok, čomu nasvedčujú aj ostatné cesty kádrových rozviedčikov do Stredoslovenského kraja. Ich pohyb je vždy zaznamenávaný v priestoroch vojenských objektov, ktoré vizuálne pozorujú, ako napr. to bolo u WOLTZELA Ervína, pracovníka ZÚ USA v Prahe, ktorý 30.4.1973 pri ubytovaní sa v Žiline uvádzal, že cestuje do PĽR, avšak na druhý deň sa pohyboval v Brezne, pri objektoch ČSLA a v Ružomberku, kde sú umiestnené sovietske vojská. V ten istý deň prevádzal vizuálne pozorovanie objektov na trase Brezno - Sliach - Zvolen - Bratislava vojenský pridelenec BVV v Prahe CAVE Artúr.

V jednom prípade bol zaznamenaný príchod Američana do zakázaného priestoru a to dňa 7.6.1973, kedy priletel na letisko Sliach linkou ČSA pracovník ZÚ USA v Belehrade NELSON Aakon, s manželkou. Pri pristávaní na Sliachi mal možnosť pozorovať vojenskú techniku Sovietskej armády, ako aj previesť vizuálnu obhliadku letiska - rozjazdové dráhy a pod. Ide o priestor, kde pracovníci ZÚ USA v Prahe majú zakázaný vstup.

V roku 1973 bolo započaté s rozpracovávaním stykov diplomatov s čs.občanmi, ktoré počas ich rozviednych ciest uskutočnili v Stredoslovenskom kraji. Z hľadiska operatívneho ako najzaujímavejšie sa pre nás javia osoby: ing.MIKOVIČ zo Žiliny, dôverný styk veľvyslanca BVV v Prahe SCRIVENERA, KOVÁČ zo Zvolena, ktorý je navštevovaný barmským diplomatom v Prahe U VU KO HUAN a ďalšie.

Úlohy vizuálnej rozviedky v Stredoslovenskom kraji

plnia aj niektorí VC, ktorí k nám dochádzajú pod ruškom turistiky, obchodu a pod. Pohybujú sa v okolí chránených vojenských objektov, ktoré pozorujú, vnikajú do zakázaných vojenských priestorov atď. Táto skutočnosť potvrdzuje rozpracovaný prípad VC v akcii "ADMIRÁL", ktorý z NSR často dochádza do Stredoslovenského kraja, spravidla vždy sa pohybuje v priestoroch dislokácie ČSĽA a Sovietskej armády. Jeho príchody sú zaznamenávané hlavne v období, keď sú prevádzané vojenské cvičenia. Bolo zistené, že si v mape vyznačuje terén v okolí vojenských objektov.

Ďalej je to prípad VC, rozpracovávaného v akcii "ŽENICH", ktorý často dochádza do Zvolena za čs. občiankou BANSKOU. Počas jeho pobytu vo Zvolene prevádzal pozorovanie letiska Sliáč, ďalej bol zaznamenaný jeho pohyb na letisku ZVÄZARMU v Prievidzi a v mesiaci apríli 1973 vnikol do vojenského výcvikového priestoru JAVORINA vo Východoslovenskom kraji do hĺbky 12 km. Tu odstaviť svoje motorové vozidlo a ďalej sa pešo pohyboval v tomto priestore, doteraz však nie je zistené, za akým účelom a jeho činnosť v priestore. Počas pobytu vo Zvolene pravidelne odchádza lietadlom ČSA zo Sliáča do Prahy, čo vždy zdôvodňuje vybavovaním povolenia k sňatku s čs. príslušníčkou na FVV v Prahe.

Poznatky obdobného charakteru boli v priebehu roku 1973 zistené aj k ďalším VC, ako napr. FLAKOWSKY Horst, NSR štátny príslušník, GRETZINGER Roll, NSR štátny príslušník, GIUSEPPE ROSSI, taliansky štátny príslušník, STADLER Diethelm, NSR štátny príslušník, MADERA Jozef z USA a k ďalším.

Na základe získaných poznatkov v priebehu roku 1973 bolo zistené, že kapitalistické rozvedky prejavujú aj naďalej záujem o ČSSR, hlavne oblasť vojenskú a ekonomickú, čo v plnej miere potvrdzujú aj poznatky získané zo spravodajských vyťažení 5 navrátilcov a to JAKUBEC Anton, VARGA Ján, IŽIP Milan, Ing. CHOVANEC Milan a VILHAN Valent, ktorí prišli do styku s nepriateľskou rozvedkou na území

Rakúska, NSR a USA, kde boli k týmto otázkam vypočúvaní. Uviedli, že nepriateľské spravodajské služby prejavovali mimoriadny záujem zo Stredoslovenského kraja o priestory L.Mikuláš, Zvolen, Sliač, Ružomberok a o závod TERS Martin a iné dôležité otázky, týkajúce sa nášho národného hospodárstva. Rozvedka USA, s ktorou bol v styku Ing.ČOVANEC Milan vyťažovala tohoto ku závodu TERS Martin. Menovaný bol získavaný pre spoluprácu s USA rozvedkou a zo strany pracovníka, ktorý ho vypočúval bola prejavovaná veľká snaha proti návratu menovaného do ČSSR.

K situácii v ČSSR, ale najmä k vojenským otázkam a dôležitým objektom sú v zahraničí vyťažované aj osoby, ktoré sa trvalo vysťahovali do NSR. Gestou TS "LEOŠ" boli získané poznatky, že jeho príbuzný SCHMIDT Horst, ktorý sa vysťahoval v decembri 1971 do NSR, bol v Norimberku vyťažovaný k výrobe tankov T-55 A, ktoré sú vyrábané v TERS Martin, ku skladu pohonných hmôt v Příbovcích a ku krytu CO v Tur.Tepliciach. Pri tejto príležitosti spravodajskí orgánovia BND ukazovali SCHMIDTOVI mapu okolia Tur. Teplic, kde mu ukázali zakreslený uvádzaný kryt CO a chceli, aby im ho opísal. Podobné údaje žiadali aj ku skladu pohonných hmôt v Příbovcích. Vzhľadom k uvedenej skutočnosti bude TS "LEOŠ" v súčinnosti s II.správou FMV pripravovaný k podstávke BND, nakoľko ako zamestnanec TERS Martin v roku 1974 vycestuje do NSR.

V mesiaci júli 1973 bola na návšteve v obci Tužná, okres Prievidza LUBIKOVÁ Rozália, ktorá sa v roku 1969 vysťahovala z ČSSR. Menovaná pred prameňom uviedla, že vysťahovalci z ČSSR sú školení v NSR tajnou políciou na prevádzanie špionáže počas návštev v ČSSR. V tejto súvislosti uviedla konkrétne vysťahovalca SOLTSCHANYHO Jána z [REDAKOVANÉ], študent Lekárskej fakulty v Tübingene. K menovanému uviedol poznatky i vysťahovalec HENSEL Ján v tom smere, že SOLTSCHANY bol vyťažovaný orgánmi USA rozvedky. Vzhľadom na uvedenú situáciu sú k osobe SOLTSCHANYHO Jána prevádzané aktívne opatrenia, zamerané ku jeho

25

kontrole, pri budúcej návšteve v ČSSR. Tieto poznatky máme potvrdené našou kontrolou i od objektov z akcie "OW-28", "ZLIVVAC" a iných.

Na ideologickom úseku sú zisťované poznatky ideologického ovplyvňovania čs. občanov, čo sa zvlášť prejavilo v akcii "IDEODIVERZIA", vedenej proti nám zo ZÚ USA v Prahe, ale aj časťou VC, ktorí prinášajú do ČSSR rôznu literatúru protisocialistického a protisovietskeho zamerania. V oblasti boja proti ideologickej diverzii boli v priebehu roka 1973 prevádzané agentúrno-operatívne opatrenia k paralyzovaniu činnosti nepriateľského ovplyvňovania čs. občanov. Takto bolo ustanovených celkom 75 čs. občanov, ktorí udržujú styky so ZÚ USA v Prahe, odkiaľ dostávajú rôzne materiály. Z uvedeného počtu bolo 27 osôb spravodajsky vyťažovaných, 16 osôb bolo vzhľadom k ich postaveniu, vzťahom k socialistickému zriadeniu a stykom na kapitalistické zahraničie vytypovaných k ďalším previerkam a ku 9 osobám sú pripravované preventívno-výchovné opatrenia.

V jednom prípade bol zaznamenaný pokus verbovky nášho bývalého TS "BORIS", ktorý služobne pôsobí v Anglii. Tento pri vyťažovaní uviedol, že v mesiaci marci t.r. bol získavaný ku spolupráci anglickou rozviedkou, pričom sa orgánovia anglickej rozviedky zaujímali, či je v styku s čs. bezpečnosťou, či je kontaktovaný čs. bezpečnosťou pred odchodom do Anglie a po návrate do ČSSR, zaujímali sa o pracovníkov ZÚ ČSSR v Londýne, ako i či je členom strany. Podľa vyjadrenia bývalého TS "BORIS" dostal tento od orgánov anglickej rozviedky čas na rozmyslenie a po návrate do Anglie, koncom mesiaca septembra t.r. mal oznámiť Angličanom, či pristúpi na spoluprácu. V oznámení bývalého TS je veľa rozporov a vzhľadom na jeho charakter sa dá predpokladať, že ide o dublera, nakoľko spolupráca s ním bola prerušená, pretože odmietal plniť úkoly a dochádzať na schôdzky, v súčasnej dobe však sám prejavil iniciatívu stretnúť sa s orgánmi ŠTB. Celá záležitosť TS "BORIS" je riešená v spolupráci s 10. odborom II. SPMV Praha.

Na základe získaných poznatkov k nepriateľskej činnosti kapitalistických rozviadok bolo v roku 1973 po problematike I. odboru započaté s rozpracovávaním 10 akcií.

- 4/ Výsledky dosiahnuté na úseku odhaľovania a dokumentácie trestnej činnosti VC, pri ochrane vycestovávajúcich čs. občanov do kapitalistického zahraničia, na úseku emigrácie a navrátilcov :
-

Konkrétne poznatky získané k VC, kde je predpoklad, že títo sú využívaní rozviadkami, sú uvedené v predchádzajúcom bode. Je potrebné konštatovať, že sa zvýšil počet prichádzajúcich VC z kapitalistických štátov, v porovnaní s rokom 1972.

Do 26.11.1972 navštívilo Stredoslovenský kraj 19.925 VC, avšak za to isté obdobie v roku 1973 je to 20.493 VC. Najväčšia koncentrácia VC v roku 1973 bola zaznamenaná v okresoch Banská Bystrica, Žilina, Lipt. Mikuláš, Zvolen Martin, Dolný Kubín, a Prievidza, teda v priestoroch záujmu nepriateľských rozviadok.

Celkom bolo v zmysle RMV ČSSR č. 46/70 z už uvedeného počtu VC 3.444 kategorizovaných VC, ktorých koncentrácia je zhodná s okresmi s celkovým prílivom VC. Z uvedeného počtu kategórií ide najmä o nasledovné :

- predstavitelia pol a hospod. inštitúcií, vč. obchodníkov	1.136
- činitelia vysokých škôl a študenti	1.090
- diplomati a zamestnanci diplomat. služieb, vč. tranzitu	56
- pracovníci oznamovacích prostriedkov	33
- príslušníci ozbrojených síl	15
- predstavitelia cirkví	21
- pracovníci vedy a techniky	15
- špecialisti, montéri	1.078

Kontrolou kategorizovaných VC v roku 1973 bolo získaných celkom 490 poznatkov. Tieto signalizujú, že uvedení VC prejavovali záujem o rôzne oblasti spoločenského a hospodárskeho života, vrátane o chránené vojenské objekty ČSĽA a Sovietskej armády, ako je to už uvedené.

Dalej kontrolou boli získané poznatky o zaujímavých stykoch VC s čs. štátnymi občanmi a občanmi ostatných socialistických štátov, najmä NDR, NĽR a FĽR na území Stredoslovenského kraja. Za rok 1973 bolo fixovaných takýchto stykov vyšie 200, z ktorých 80 bolo s občanmi socialistických štátov. Tieto stretnutia VC s uvedenými občanmi, najmä však so štátnymi príslušníkmi NDR sa javia ako voľne dohodnuté a sú uskutočňované konšpiratívne. Pokiaľ sa jedná o čs. štátnych príslušníkov, išlo prevažne o osoby z iných krajov ČSSR, ktoré sa podľa príslušnosti odstupujú k previerkam.

V tomto smere zasluhujú operatívnu pozornosť najmä nasledovné styky VC s čs. občanmi :

- FOTOČEK Cyril, USA štátny príslušník, ktorý udržiava styky s učiteľkou SLOBODNÍKOVOU Máriou z [REDAKOVANÉ]

Menovani sa dohodli na ďalšom stretnutí, ktoré sa uskutoční v Trenčianskych Tepliciach, kde bude prítomný aj zamestnanec BVV z Prahy.

Poznatok je zaujímavý z toho aspektu, že SLOBODNÍKOVÁ žije v CPP sovietskych vojenských objektoch a VC túto prepája na zamestnanca kapitalistickej ambasády.

- ACKERMANN Philip, NSR štátny príslušník, ktorý ako montér pôsobí v Tlačiarňach SNP Martin, kde nadviazal styk s ROŽDALOVSKÝM Rudolfom, návratilcom z NSR.

ROŽDALOVSKÝ po kontaktoch s VC vyvíja teraz snahu nadviazať styky na politických a hospodárskych funkcionároch v Martine.

- JONSON Olof, švédsky štátny príslušník, t.č. na montáži v závode Sklárne Nová Baňa. Menovaný udržiava styk s NEMCOVOU Agátou, zamestnanou na Poštovom úrade Zvolen, na ktorom je zriadený aj spojovací uzol pre Sovietsku armádu Irkutsko-pínskej divízie vo Zvolene. Cestou agentúry je od predstaveného JONSONA, a to BÄCKA zistené, že JONSON mimo pracovných úloh, plní na území ČSSR aj úkoly pre cudziu rozviadku.
- KRINITZ Dieter, NSR štátny príslušník, zamestnaný u fy JUNKER, ktorá je využívaná BND rozviadkou. Menovaný pri častých cestách do ČSSR nadväzuje styky s čs.občanmi. Pri svojom pohybe pri tom volí v smere, kde sú umiestnené sovietske vojenské jednotky.

Ďalej sú po problematike VC zisťované prípady ideologického ovplyvňovania čs.občanov, ktoré svojím obsahom vzbudzujú podozrenie, že ide o pripravované a dôkladne premyslené zábery transportovania nepriateľskej ideológie na našich občanov, včetně mládeže. Túto skutočnosť potvrdzujú napr. prípady VC SANDROKA Horsta z NSR, ktorý počas pobytu v štátnych kúpeľoch Sliach, propagoval politiku vlády Izraela. Tvrdil, že mládežnícke organizácie v NSR prevádzajú náber svojich členov na prácu v Izraeli, aby tým oslabil útrpenie Izraela, ktoré bolo na židoch v II.svetovej vojne napáchané.

MUDr.RACKERT Maarten, holandský štátny príslušník priviezol do ČSSR publikáciu /knihy/ "TCHECHOSLOVAK REFORMUWERT 1963 - 1968", s úmyslom rozširovania tejto. Súčasne boli získané poznatky aj o tom, že VC sú využívaní, najmä poaugustovou emigráciou k prenášaniu rôznych písomností do ČSSR, ale aj z ČSSR pre emigrantov a ku kontaktovaniu čs.občanov, na ktorých sú odkazovaní čs.emigráciou v zahraničí.

V roku 1973 bolo prevedených 14 spravodajských vytažení VC, najmä z NSR, USA, Rakúska a Kanady. Vytažením týchto VC boli získané štátobezpečnostné zaujímavé poznatky, či už ku kontaktovaniu a vyťažovaniu čs.občanov nepriateľskými rozviedkami, a tiež o záujmoch vojensko-politické otázky a čs.emigrácii. Takéto informácie pri kontakte boli získané od VC :

- Vytažením NSR štátneho príslušníka KOTSCHNERA Alfréda, ktorý sa v roku 1967 legálne vysťahoval do NSR sa získali poznatky, že časť vysťahovalcov úrady NSR v z čiatkoch držali v sústrediacich táboroch, kde boli vypočúvaní USA spravodajskými orgánmi. Z toho čo pozoroval, boli vyberaní, najmä takí, u ktorých sú možnosti návštev príbuzných v ČSSR.
- OSWALD Adalbert, pri spravodajskom vytažení uviedol, že v roku 1971, po návrate z ČSSR do NSR bol orgánmi USA rozviedky vyťažovaný na situáciu v ČSSR, na vojenské objekty Sliač, koľko je tam vojakov, aké majú označenie a pod. Keď VC dával na tieto dotazy zápornú odpoveď, bol orgánom USA rozviedky žiadaný, aby to zistil pri ďalšej návšteve v ČSSR. Pri druhom styku s orgánmi ŠTB v roku 1973 menovaný už odmietol o týchto okolnostiach hovoriť.

Poznatky podobného charakteru boli získané aj vytažením VC PAULIKA Georga z NS, GOLIANA Nicholasa z Kanady, VALENTOVEJ Elisabeth z USA a ďalších.

Taktiež získané a dokumentované poznatky v roku 1973 nasvedčujú tomu, že VC sa na území Stredoslovenského kraja dopúšťajú trestnej činnosti porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou, podľa § 124, čo je potvrdené realizovanými prípadmi "KOŽIAR" a "TAXI" a ohro-

zovania devízového hospodárstva podľa § 146 t.z. zákona. Takéto poznatky boli získané k VC BOUTA a MOUTADA, sýrski štátni príslušníci, študenti, ktorí na našom území páchajú s čs. občanmi rozsiahlu trestnú činnosť. Doterajšou previerkou je zistené, že ide o predaj tuzexových keran v úhrnnej čiastke, presahujúcej 1.000.000 Kčs. Prípád je v štádiu dokumentovania trestnej činnosti a dohľadnej dobe bude ukončený realizovaním.

Na úseku výjazdov čs. občanov do zahraničia v priebehu roka 1973 bolo zistené, že len do socialistických štátov bolo vydaných takmer 80.000 cestovných dokladov. Do kapitalistických štátov 2.967 a do Juhoslávie 6.100 cestovných dokladov. V priebehu roka 1973 značne vzrástol aj počet služobných ciest. Kým v roku 1972 vycestovalo na služobné cesty 4.913 osôb, v roku 1973 to bolo už 5.600 osôb.

V zmysle RMV ČSSR č. 41/70 bolo v rámci kraja prevedených 313 obranných pohovorov a 168 vytažení po návrate, s kladným výsledkom.

Prevádzanými bezpečnostnými previerkami uchádzačov pred ich výjazdom do zahraničia bolo zamietnuté z rôznych dôvodov vycestovanie 422 osobám. Jednalo sa o rôzne pravícové živly, dohodnuté stretnutia a emigrantmi, osoby v trestnom konaní a tiež podozrenie, že cestu zneužívajú k emigrácii.

Vytažením našich občanov boli získané poznatky, ktoré svedčia o silnej propagande, vedenej v kapitalistickom zahraničí proti ČSSR, na ktorej sa zúčastňujú čs. emigranti, najmä z rokov 1968 - 1969. Napr. z vytaženia učiteľky SBS v Žiari n/Hr. Anny ŠIPOŠOVEJ, ktorá sa zúčastnila kurzu francúzskeho jazyka na Univerzite v Grenobli - Francúzsko bolo zistené, že na tejto univerzite je založený výbor proti normalizácii pomerov v ČSSR pod heslom "Za oslobodenie mladých v ČSSR". Tento vedie štvavú

propagandu proti ČSSR, najmä v tlači, ďalej agituje našich učiteľov, ktorí sú na kurze vo Francúzsku, aby po návrate do ČSSR hlásali slobodu Západu.

Z vyťaženia Anny MOHDALOVEJ, Zdeny KARASOVEJ a Jána CIBUĽU, ktorí po návrate z turistiky po Švajčiarsku a Francúzsku uviedli, že najväčšie centrá sa v súčasnej dobe nachádzajú vo Švajčiarsku, ktoré požiadajú rôzne kultúrne podujatia pre československých emigrantov, s cieľom organizačného podchytenia emigrantov, najmä poaugustových, vyvíjanie činnosti v rôznych spolkoch, ako sú : Klub PALACHA v Zürichu, Čs.beseda, Domov a iné. MARDALOVÁ o tejto činnosti spolkov priniesla rôzne časopisy, ktoré štvajú činnosť proti ČSSR potvrdzujú.

Ďalej boli z vyťaženia získané poznatky, že počas zájazdu speváckeho súboru "Zbor slovenských učiteľov" v Anglicku, boli tomuto umožnené skúšky len v kostole, kde účastníkom súboru boli vnucované rôzne náboženské knihy a biblie.

Taktiež sú získané z vyťaženia poznatky, že VC zo Švédska a najmä z NSR počas ich pobytu v ČSSR filmovali Dubčeka a tento film je premietaný v kinách v NSR a vo Švédsku . Podobne je v týchto kinách oživené krízové obdobie rokov 1968 - 1969, filmy sú doprevádzané rôznymi reportážami priamo z ČSSR, pochádzajúcimi od VACULIKA.

Celá rada poznatkov z vyťaženia našich občanov potvrdzuje, že časť čs. emigrácie, zvlášť je to inteligencie, má nepriateľský pomer k ČSSR, čo nasvedčuje aj tomu, že sa dala do služieb nepriateľskej propagandy a vyvíja nepriateľskú činnosť proti ČSSR. Pri styku s čs.turistami týchto nahovára k emigrácii. Tak tomu bolo napr. u čs. emigrantov Stanislava DURISA, ktorý emigroval v roku 1949, pôsobil ako hlásateľ SR v Španielsku. V súčasnej dobe pôsobí ako profesor na univerzite v Chicágu. Ide o silného nacionalistu, vychvaľuje a propaguje tzv.slov.štát, je v styku s dr.Jozefom KIRSCHBAUMOM, dr.PAUČOM, ROMANOM a inými.

Poznanky k čs. emigrantom dr. Teodorovi TOMÁŠČIKOVI, Ing. Martinovi MALORICKÉMU a Milanovi KANOVÍ potvrdzujú, že títo pri styku s čs. turistami týchto získavajú pre emigráciu. Skresľujú im západný spôsob života, sľubujú pomoc, výhodné zamestnanie a uplatnenie sa na Západe.

Sú taktiež získané poznanky o nevhodnom správaní sa našich občanov na turistických cestach v zahraničí, zneužívaní cestovných dokladov pre rôznu činnosť, dovážanie závadovej literatúry, pornografie a v niekoľkých prípadoch snaha po zisku.

Napr. Ján LOUDA zo [redacted] dovážal pri návrate zo zahraničia závadovú literatúru, pornografie a 4.000 DM, ktoré mal ukryté pred colnými orgánmi.

František FRÍŠTACKÝ zo [redacted] pri turistickej ceste do Južoslávie vyvážal rôzne valuty v hodnote asi 10.000 Kčs, ktoré nemal prihlásené.

Na úseku výjazdov prevádzanými previerkami bolo zistené, že niektoré osoby chodú turistickú cestu zneužiť a preto boli z OPK vrátené späť. Napr. BĀNAY Július z [redacted], povolaním hudobník, chcel vycestovať do NDR, odkiaľ mal úmysel emigrovať do Švajčiarska. Pri kontrole na OPK boli u neho nájdené 2 cestovné pasy.

BĀZOKUPEL Pavel z [redacted], taktiež hudobník, chcel vycestovať do NDR a cestu zneužiť k emigrácii do NSR.

GAJZALOVÁ Ester z [redacted] bola z OPK vrátená, nakoľko bolo zistené, že turistickú cestu, ktorú mienila uskutočniť do NSR, chcela zneužiť k emigrácii. Pri colnej kontrole boli u nej nájdené rôzne doklady a vkladná knižka na 7.000 Kčs.

Na úseku emigrácie bolo zistené, že v súčasnej dobe sa zo Stredoslovenského kraja zdržuje v emigrácii celkovo 3.406 osôb. Z uvedeného počtu zostalov kapitalistickom

zahraníčí od roku 1968 doteraz 2.170 osôb, z toho 230 detí.

Záujem o opustenie republiky trvá u skupiny ľudí aj naďalej. Nasvedčujú tomu získané signály o pripravách k úteku, najmä zneužitím výjazdneho povolenia do cudziny a to zvlášť do NSR a Rakúska a tiež k príprave na útek ilegálnou cestou. V priebehu t.r. emigrovalo 23 osôb, z toho zneužilo cestovné doklady 19 osôb, ilegálnym spôsobom opustili ČSSR 4 osoby a v 21 prípadoch bol pokus o emigráciu. Tento spôsob volili väčšinou osoby bez kvalifikácie, alebo riadneho pracovného pomeru. Motívom úteku bolo dobrodružstvo.

Najvážnejší pokus prípravy k ilegálnemu úteku do Rakúska bol pokus 6-člennej skupiny odhalený v I. polroku, kedy táto skupina, ktorú zorganizoval BERŽINEC Ivan plánovala zmočniť sa výhliadkovej lode RAKETA a pod hrozbou použitia zbraní proti osádke, táto plánovala zaviesť do Rakúska. Celá skupina pozostávala z nebezpečných recidivistov.

K emigrantom, žijúcim v kapitalistickom zahraničí bolo zistené, že čs. emigrácia, najmä poaugustová vo zvýšenej miere sa zameriava na využívanie VC, prichádzajúcich do ČSSR. Je zistené, že protihodnotou za udržiavanie spojenia a plnenia rôznych odkazov sú VC potom ubytovávaní u príbuzných, alebo známych emigrantov v ČSSR. Ďalej bolo zistené, že čs. emigranti žiadajú svojich príbuzných o zaslanie rôznych slovníkov, úradných tlačív, rodných listov, výnenných listov a pod. do zahraničia. Ďalší emigranti si dojednávajú stretnutia s príbuznými na území tretieho štátu v roku 1974, najmä však v BĽR, RSR, Juhoslávií.

Na úseku navrátilcov bolo zistené, že z kapitalistického zahraničia sa dosiaľ vrátilo 300 navrátilcov, z toho od roku 1968 sa vrátilo 207 a za hodnotené obdobie roku 1973 sa vrátilo 33 navrátilcov, z ktorých je 1 lekár, 4 inžinieri, 4 technici, 2 pedagógovia, 2 študenti, 12

robotníkov a 8 rôzne povolania. Z uvedených navrátilcov počas ich pobytu v emigrácii prišli do styku s nepriateľskými rozviedkami 5, ktorí boli vyťažovaní spravodajskými službami v zahraničí.

Zo spravodajských vyťažení navrátilcov je zistené a navrátilci to vo svojich výpovediach potvrdili, že čs. emigranti sú aj naďalej jedným z podstatných zdrojov informácií nepriateľských rozviedok. Prevažná časť emigrantov prišla do styku s niektorou z kapitalistických rozviedok, alebo políciou, a to ako pri pobyte v táboroch, alebo pri prihlasovacej povinnosti, prípadne v súvislosti s návštevou jednotlivých ZÚ pri žiadaní o vycestovanie. Emigranti sú vyťažovaní k otázkam špeciálnych záujmov jednotlivých rozviedok, najmä z USA a NSR, ktoré sa vo svojej spravodajskej činnosti navzájom dopĺňajú. Ich hlavný záujem je stále zameraný na vojenskú oblasť a to dislokáciu vojenských útvarov ČSĽA a Sovietskej armády, počet vojsk, druh, rozmiestnenie, technika a pod. Zo Stredoslovenského kraja o týchto údajoch vypovedalo 5 navrátilcov, ktorých vyťažovala rozviedka USA a NSR, ktoré sa okrem iného zaujímalí o oblasti kde sú umiestnené útvary čs. a Sovietskej armády a závody zbrojnej výroby.

Poznatky od navrátilcov potvrdzujú aj takú skutočnosť, že podobné výsluchy sú robené aj na ZÚ USA vo Viedni, kde je od emigrantov v prípade záujmu o vycestovanie do USA žiadané podpísať prehlásenie, že v prípade vojenského ohrozenia USA nastúpi službu v americkej armáde.

Ďalšie poznatky potvrdzujú, že čs. emigranti počas ich pobytu v kapitalistickom zahraničí dopúšťajú sa trestného činu služby v cudzom vojsku, v zmysle §-u 115 tr. zákona. Pre tento trestný čin bol po návrate rozpracovávaný navrátiliec ZALANFI Ján, ktorý po zadokumentovaní bol odovzdaný k realizácii vyšetrovaciemu odboru ŠTB.

II. ČASŤ

Zhodnotenie plánu činnosti za uplynulý rok :

1/ Zhodnotenie stavu rozpracovávania a výslednosti v najdôležitejších akciách :

Medzi hlavné úlohy plánu práce na rok 1973 boli zaradené k prednostnému rozpracovávaniu akcie vyčlenené pod kontrolu II.správy FMV a HS-ŠTB Bratislava.

a/ Akcie kontrolované II.správou FMV :

"VALIKA"

- zväzok previerky signálov č.1038, rozpracovaný 1.odd.2.odboru po problematike NO, pre podozrivé styky objektu na Rakúsko.
- Prípád bol ukončený spravodajským výsluchom objektu.

"KOŽIAR"

- zväzok previerky signálov č.1253, rozpracovaný 2.odd.1.odboru po problematike VC pre podozrenie z tr.činu podľa § 124 tr.zákona.
- Prípád bol odstúpený cestou 13.odboru II.správy FMV k zabájeniu trestného stíhania FKÚ Praha.

"ORGANIZÁTOR"
"REGULÁTOR"

- PZ č.1232
 - PZ č.1193
- Uvedené akcie boli rozpracované po problematike doprava 3.odd. 2.odboru, pre podozrenie z protištátnej činnosti, ako predstavitelia bývalej nelegálnej organizácie FLO.
- Vzhľadom k tomu, že nebola zistená konkrétna trestná činnosť, osoby boli zaevidované podľa RMV ČSSR č.44/70 v II.kategorii.

b/ Akcie kontrolované HS-ŠTB :

"OBCHODNÍK"

- osobný zv.č.439, rozpracovaný po problematike NSR 1.odd.1.odboru, pre podozrenie z tr.činu ohrozenia

záujmov republiky v cudzine podľa § 112 tr.zákona.
Do akcie bol získaný TS "LEOŠ".
In- poznatky za hodnotené obdobie neboli získané, nakoľko objekt bol v ČSSR len po dobu 2 dní.

"FOTOGRAF"

- osobný zv.č.980, rozpracovávaný po problematike navrátilci O-ŠTB Žilina, pre podozrenie z tr.činu podľa § 112 tr.zákona.
V hodnotenom období boli zistené styky objektu na VC z NSR, avšak sa nepodarilo preveriť, ani dokumentovať činnosť z ktorej je podozrivý. Prípád bude ukončený výsluchom objektu.

"NACIONALISTA"

- APZ č.4934, rozpracovávaný 1.odd. 2.odboru po problematike protištatných dokumentov, podľa §§ 103 a 198 tr.zákona.
V akcii sa nepodarilo ustáliť páchatela a preto sa naďalej pokračuje v rozpracovávaní.

"URPÍN"

- APZ č.2907, rozpracovávaný 1.odd. 2.odboru po problematike protištatných dokumentov.
Vzhľadom k tomu, že pisateľ upustil od tejto činnosti a predchádzajúca činnosť spadala pod amnestiu prezidenta republiky, ďalšie rozpracovanie bolo ukončené.

"STROJÁR"
"PROFESOR"

- PZ č.1062
- PZ č.1453
Uvedené prípady boli rozpracovávané po problematike pravicového oportunizmu 1.odd.2.odboru.
Vzhľadom k tomu, že nebola zistená žiadna aktívna trestná činnosť, osoby boli zaevidované podľa RMV ČSSR č.44/70.

Prevažná časť týchto akcií bola v priebehu roka 1973 ukončená a zo strany II.správy FMV a HS-ŠTB Bratislava neboli ďalšie akcie určené k prednostnému rozpracovávaní.

Okrem uvádzaných akcií do plánu práce na rok 1973 boli pojaté k rozpracovávaniu i ďalšie akcie a tiež akcie, ktoré boli v priebehu roka novozavedené. Ide o tieto akcie:

"ŠTEFAN" - osob.oper.zv.č.2786, rozpracovávaný po problematike NSR, na O-ŠTB Ziar n/Hr., pre podozrenie že objekt ako čs.emigrant je využívaný nepriateľskou rozviadkou.

V akcii boli prevádzané agentúrno-operatívne opatrenia s cieľom vytvorenia možnosti pre TS RADKO, aby tento do konca roku mohol vycestovať do NSR a uskutočniť s objektom osobný styk.

"TLAČIAR" - osob.oper.zv.č.4408, rozpracovávaný po problematike USA, O-ŠTB Ziar n/Hr., pre podozrenie, že objekt je využívaný USA rozviadkou proti ČSSR.

Rozpracovaním tejto akcie boli získané poznatky, že objekt navštevuje ZÚ USA v Prahe a udržiava styky s VC. Je podozrenie, že je využívaný USA rozviadkou, za ktorým účelom bol do ČSSR trvale vysadený.

"OW - 28" - osobný oper.zv.č.540, rozpracovávaný 1.odd.1.odboru po problematike NSR, pre podozrenie, že objekt pracuje pre nepriateľskú rozviadku.

Rozpracovaním objektu bolo zistené a technickým úkonom potvrdené, že objekt je v styku s USA rozviadkou, ktorou bol vyťažovaný k Sovietskej armáde na Sliachi.

V zmysle plánu práce bol s objektom prevedený osobný kontakt, avšak tento odmietol orgánom ŠTB o zistených poznatkoch hovoriť. Prejavil naprosto nepriateľský postoj voči ZSSR. Vzhľadom k tomu, že objekt pri častých cestách po ČSSR sa pohybuje v blízkosti vojenských objektov a jeho nepriateľský postoj je ťažko postihnúť, bol zavedený do INO a tým zamedzený vstup do ČSSR na dobu 5 rokov.

"ODBOJ" - osobný oper.zv.č.2103, rozpracovávaný 1.odd.2.odboru, po problematike protištátnych dokumentov.

Činnosť objektu spadala pod amnestiu prezidenta republiky. Tento však i po amnestii pokračuje vo svojej činnosti tým, že vyhotovil ďalšie anonýmne listy, zamerané proti nášmu zriadeniu, ktoré naplňujú skutkovú podstatu trestného činu podľa § 100 tr.zákona. Prípád sa naďalej rozpracováva.

"FOTOGRAF"

- osob.oper.zv.č.5022, rozpracovávaný po problematike ochrany sovietskych vojenských objektov 2.odd.1.odboru, pre podozrenie z vyzvedačstva.

Objekt prejavuje záujem o sovietske vojenské objekty a techniku počas presunov vojsk. Podľa poznatkov od sovietskej VKR v priestore jeho predošlého bydliska mal pôsobiť nepriateľský agent. Analýzou bol typovaný objekt "FOTOGRAF", ku ktorému boli počas rozpracovávania na S-ŠTB České Budějovice získané uvedené poznatky. Na pracovisku a v terajšom bydlisku sa správa dosť pasívne, a neboli k nemu získané poznatky uvádzaného charakteru.

Okrem týchto akcií bola rozpracovávaná celá rada ďalších, ktoré boli v priebehu roka ukočené realizáciou, prípadne iným spôsobom, o ktorých bude zmienka v ďalšej časti správy.

2/ Výsledky dosiahnuté na úseku vyšetrovania a trestného stíhania :

Na úseku vyšetrovania v roku 1973 bol zaznamenaný pokles trestného stíhania o jednu tretinu. V minulom roku bolo odborom vyšetrovania ŠTB v rámci kraja započaté trestné stíhanie v 115 veciach, s počtom 187 osôb. V tomto roku k 30.11.1973 je to 73 vecí, s počtom 97 osôb.

Podnet k trestnému stíhaniu a účasť na dokumentácii trestnej činnosti je nasledovná :

- Správa ŠTB	19 vecí	19 osôb
- Pasy a víza, VB, prokurátúra, OO-SH a iné bez súčasti	53 vecí	76 osôb

- z vyšetrenia

1 vec

2 osoby

Podľa jednotlivých skutkových podstat vyšetovaných osôb a vecí je stav nasledovný :

Správa ŠTB, včetně O-ŠTB :

§ 100	- 2 vecí	s počtom	2 osoby
109/2	9 "		9 "
115	1 "		1 "
109/1	3 "		3 "
103,104	1 "		1 "
107	1 "		1 "
146	1 "		1 "
8/1, 112	1 "		1 "

Pasy a víza, VB, prokuratúra,
OO-SH a iné bezpečnostné súčasti :

§ 185	1 vec	s počtom	10 osôb
109/2	25 "		29 "
198	1 "		1 "
109/1	19 "		27 "
132,185,158	1 "		1 "
132,185	1 "		1 "
110	4 "		6 "
109/1, 132, 41b	1 "		1 "

Z vyšetrenia :

§ 10/1,146,117	1 vec	s počtom	1 osoba
109/1	-		1 "

Skončené vyšetrenie :

- s návrhom na podanie obžaloby	- 29 vecí	s počtom	73 osôb
- trestné stíhanie prerušené	- 26 "		32 "
- trestné stíhanie zastavené	- 5 "		8 "
- odložené podľa § 159 tr.p.	- 6 "		7 "
- postúpené	- 5 "		7 "

Vyšetrovanie bolo a je prevádzané :

- väzobne	36 osôb
- cez zadržanie na slobode	3 "
- v neprítomnosti	34 "
- vo výkone trestu	3 "
- na slobode	21 "

a/ Stručná charakteristika prípadov odevzdaných
vyšetrovaciemu odboru S-ŠTB k realizácii :

"RAKETA"

- osobný oper.zv.č.5024, rozpracovávaný 3.odd.1.odboru, po problematike emigrácia, pre tr.čin opustenia republiky podľa § 109 odst.1 a 3 tr.zákona.

Objekt už v roku 1972 počas výkonu trestu v Dubnici n/Váhom organizoval skupinu odsúdených k ilegálnemu odchodu do Rakúska po prepustení na slobodu. V tejto činnosti pokračoval aj po prepustení z výkonu trestu v mesiaci mári 1973.

Prechod mal byť uskutočnený násilne a to únosom lode DUNAJPLOVBY Raketa, prípadne prerazením hraničných závor nákladným motorovým vozidlom. Pri úteku v prípade potreby skupina chcela použiť zbrane, ktoré objekt za týmto účelom sa snažil získať. Z uvedeného prípadu boli 3 osoby vzaté do väzby.

"DOZORCA"

- osobný oper.zv.č.5520, rozpracovávaný 1.odborom, po problematike NSR, pre tr.čin podľa § 110 tr.zákona.

Objekt, ktorý ako príslušník väzenskej stráže PLR vnikol na územie ČSSR s cieľom prejsť cez čs.územie do Rakúska.

"TAXI"

- 00Z č.1520, rozpracovávaný po problematike ochrany sovietskych vojenských objektov O-ŠTB Zvolen, pre tr.čin podľa §-u 146 tr.zákona.

Objekt ako rakúsky štátny príslušník pri cestách do ČSSR sa zaoberal špekuláciou tým, že dovážal ojazdené motor. vozidlá, ktoré odpredával čs.občanom a získané finančné prostriedky vo výške 65.000 Kčs vyviezol. Predpokladaná tr.činnosť vyzvedacstva v prospech BND rozvedky sa nepotvrdila.

"REDAKTOR"

- osob.oper.zv.č.2351, zavedený na O-ŠTB Ziar n/Hr., po problematike protištatných dokumentov, pre tr.čin podľa § 112 tr.zákona.
Objekt v júni 1973 napísal a zaslal na adresu svojho syna do Rakúska dopis, v ktorom hanobil socialistické zriadenie v ČSSR.

"FAMILIA I"

- osob.oper.zv.č.5687, zavedený 2.odd. 2.odboru, po problematike nekatolíckych cirkví a siekt, pre tr.čin podľa § 100 tr.zákona.
Objekt s vysokoškolským vzdelaním bol členom a organizátorom nelegálnej organizácie Božie princípy. V tejto organizácii aktívne pracoval tým, že rozmnožoval a rozširoval materiály zamierené proti nášmu zriadeniu a získaval ďalších členov z radov vysokoškolákov a inteligencie.

"FAMILIA II"

- osob.oper.zv.č.5689, zavedený 2.odd. 2.odboru, po problematike nekatolíckych cirkví a siekt, pre tr.čin podľa § 100 tr.zákona.
Objekt bol jeden z vedúcich organizátorov nelegálnej organizácie Božie princípy. Prevedenou dokumentáciou bolo potvrdené, že je spoluzakladateľom uvedenej organizácie, za čo obdržal z konta tejto organizácie osobný voz ŽIGULI. Ďalej preberal finančné čiastky od centra v Bratislave a získaval taktiež i ďalších členov do uvedenej organizácie.

"FAMILIA III"

- osob.oper.zv.č.5688, zavedený 2.odd. 2.odboru, po problematike nekatolíckych cirkví a siekt, pre tr.čin podľa § 100 tr.zákona.
Objekt ako študentka PF v Banskej Bystrici bola ako jedna z vedúcich organizátorov nelegálnej organizácie Božie princípy. Veľmi aktívne sa zúčastňovala spoločne s objektom FAMILIA I a II na nepriateľskej činnosti uvádzanej organizácie.

"ZÁLOŽÁK"

- ZPS č.5048, rozpracovávaný 1.odd.2.odboru, po problematike NSR pre trestný čin podľa §-u 107 a/ tr.zákona.
Objekt ako bývalý dôstojník ČSLA sa dopustil trestného činu tým, že zhromažďoval materiály vojenského charakteru tvoriace predmet štátneho a služobného

tajomstva. Tieto materiály jeho vinou sa stali známe ďalším nepovolným osobám. V priebehu rozpracovávania boli získané tiež poznatky o tom, že tieto materiály chcel vyviešť do kapitalistického zahraničia, kde chcel emigrovať a tak si tam zabezpečiť existenciu. Táto skutočnosť sa však nepodarilo v priebehu rozpracovania zadokumentovať. Objekt bol už trestaný pre kriminálnu trestnú činnosť a aj v súčasnej dobe je v podmienke.

"ARMA"

- ZPS č. 5238, rozpracovávány 3. odd. 1. odboru, po problematike navráťci, pre trestný čin služby v cudzom vojsku, podľa §-u 115 tr. zákona. Objekt ako čs. občan sa bez povolenia čs. úradov zdržoval v NSR, kde vykonával strážnu službu u vojenskej jednotky USA armády LABOR SERVICE.

"STRETNUTIE"

- ZPS č. 3994, rozpracovávány 3. odd. 1. odboru pre trestný čin pokusu o odchod do KZ druhej osobe, podľa § 109 tr. zákona. Objekt čs. emigrant sa stretol so svojou manželkou v roku 1972 v Bulharsku, ktorú odtiaľ chcel vyviešť aj s dieťaťom na falošný cestovný pas do USA.

"TAMARA"

- ZPS č. 5060, rozpracovávány 1. odd. 1. odboru po problematike NSR, pre tr. čin podľa §-u 109 tr. zákona. Objekt spoločne so svojou manželkou znaužil turistickú cestu do NSR k emigrácii.

"DOBRODRUŽKA"

- ZPS č. 5627, rozpracovávány 3. odd. 1. odboru, po problematike emigrácia, pre tr. čin podľa §-u 109 tr. zákona. Objekt, čs. občianka sa v mesiaci auguste 1973 stretla v Rumunsku s čs. emigrantom a na pripravený rakúsky pas malí obaja vycestovať cez Rakúsko do Austrálie.

"MILKA"

- ZPS č. 2520, rozpracovávány po problematike emigrácie pre tr. čin opustenia republiky, podľa § 109 odst. 3 tr. zákona. V danom prípade ide o NSR štátneho príslušníka, ktorý ilegálne vyviezol do NSR čs. občianku, ktorá tam emigrovala. Prípád je zadokumentovaný a čaká sa na príchod NSR štátneho príslušníka, ktorý sa dopustil uvádzaného trestného činu.

- "ZLATNÍK" - ZPS č. 3993
- "STUDENT" - ZPS č. 3461
Uvedené prípady boli rozpracovávané 3. odd. 1. odboru po problematike emigrácia, pre tr. čin opustenia republiky podľa § 109 odst. 1, 2 tr. zákona. Vzhľadom k tomu, že sa na uvedené prípady vzťahuje amnestia prezidenta republiky, boli vyšetrovacím odborom ŠTB do 31.12.1973 odložené.
- "DOBRODRUH" - ZPS č. 5740, zavedený na O-ŠTB Prievidza po problematike emigrácia, pre tr. čin podľa § 109/1 tr. zákona. Objekt bez povolenia čs. úradov s ďalšími 3 osobami ilegálne prekročil čs. štátne hranice do Rakúska, kde emigrovali.

Okrem uvádzaných prípadov bol daný návrh na zahájenie trestného stíhania proti 9 osobám podľa § 109 tr. zákona, ktoré zneužili cestovné doklady k emigrácii v kapitalistickom zahraničí.

b/ Prípady odovzdané na realizáciu VB :

V danom prípade ide o prípady rozpracovávané v operatívnych zväzkoch, alebo mimo zväzkov, v ktorých nebola zdokumentovaná trestná činnosť, spadajúca pod vecnú príslušnosť vyšetrovujúcich orgánov S-ŠTB, alebo týmto bolo rozhodnuté, že vyšetrovanie a trestné stíhanie budú prevádzať vyšetrojúce orgány VB. Ide o nasledovné prípady a osoby :

- "VEDÚCI" - OOZ č. 2773, realizovaný pre tr. čin podľa § 178 tr. zákona,
- "NAVOJAK" - OOZ č. 4098, realizovaný pre tr. čin podľa § 198 tr. zákona,
- "SMELÝ" - OOZ č. 4111, realizovaný pre tr. čin podľa § 198 tr. zákona,
- "KOŽIAR" - ZPS č. 1253, realizovaný FKÚ Praha pre tr. čin podľa § 124 tr. zákona,
- "UPLAKANÝ" - ZPS č. 4965, realizovaný pre tr. čin podľa § 198 tr. zákona,

- "POČESTNÁ" - ZPS č. 4966, realizovaný pre tr.čin podľa § 198 tr.zákona,
- "CYKLOSTYL" - ZPS č. 3306, realizovaný pre tr.čin podľa § 198 tr.zákona,
- "KAZATEĽ" - ZPS č. 4669, realizovaný pre tr.čin podľa § 178 tr.zákona,
- "FANATIK" - ZPS č. 3956, realizovaný pre tr.čin podľa § 178 tr.zákona,
- "BROOKLYN" - ZPS č. 3897, realizovaný pre tr.čin podľa § 178 tr.zákona,
- "ZUZANA" - ZPS č. 3955, realizovaný pre tr.čin podľa § 178 tr.zákona,
- "KULAK" - ZPS č. 773, realizovaný pre tr.čin podľa § 178 tr.zákona,
- "PREDSEDA" - ZPS č. 1365, realizovaný pre tr.čin podľa § 117 tr.zákona,
- "NÁRODOVEC" - ZPS č. 4994, realizovaný pre tr.čin podľa zákona 150/69 Zb.
- "NOVINÁR" - ZPS č. 855, realizovaný pre tr.čin podľa zákona 150/69 Zb.,
- "ÚRADNÍK" - ZPS č. 5021, realizovaný pre tr.čin podľa § 178 tr.zákona,
- "FOTOGRAF" - ZPS č. 5020, realizovaný pre tr.čin podľa § 178 tr.zákona,
- "VELIČNÁ" - ZPS č. 784, realizovaný pre tr.čin podľa §§ 203 a 132 tr.zákona,
- "CUDZINEC" - ZPS č. 3340, realizovaný pre tr.čin podľa § 146 tr.zákona,
- "FIAT" - ZPS č. 797, realizovaný pre tr.čin podľa §§ 178 a 146 tr.zákona,
- "ODPADLÍK" - ZPS č. 5006, realizovaný pre tr.čin podľa § 178 tr.zákona,
- "SVEDECTVO" - ZPS č. 4969, realizovaný pre tr.čin podľa § 178 tr.zákona,
- "KRESLIČ" - ZPS č. 4521, realizovaný pre tr.čin podľa § 164 tr.zákona,
- "MONTÉR" - ZPS č. 3783, realizovaný pre tr.čin podľa § 178 tr.zákona,

"POMSTA" - APZ č. 996, realizovaný pre tr.čin podľa § 198 tr.zákona.

ZORVAN Martin - realizovaný pre tr.čin podľa § 100 tr.zákona,	
LAPIN Ján	103 "
TÓTH Gustav	103 "
JANOŠKA Ondrej	103 "
PIOVAR Favel	103,104
KADRLIAK Ondrej	104 "
ŠTELINA Ignác	104 a 198
FRIŠTACKÝ František	124 tr.zákona
VILHAN Valent	132 "
PLŠKO Štefan	132,158,185
HANES Július	156 tr.zákona
MIHALIY Jozef	156 "
KAŠA Štefan	176 "
JENDRUŠÁK Jarolín	178 "
LEHOTSKÝ Dobroslav	" "
KULHAVÝ Miloš	" "
STRÁŽOVEC Ján	" "
MATEJKA Pavel	" "
VEČERKA Milan	" "
ANTOLA Materj	" "
KAROLA Ján	" "
PALAJ Jozef	179 "
PALEŠ Jozef	" "
PETRINEC Jozef	180 "
ŠTIBRÁNI Ernest	" "
UTZŠIL Zdeno	" "
SÝKORA Štefan	196 "
KMEŤ Ignác	" "
PILCHA Metod	" "
URANOVSKÝ Ján	" "
ŠVOŇAVSKÝ Ján	" "
ŠEDIK Ernest	" "
FALTAN Július	" "
ŠMIHULA Pavel	" "
VRŠKO Vladimír	" "

PAZDERA Štefan	- realizovaný pre tr.čin podľa § 198 tr.zák.			
ČELKO Daniel	"	"	"	"
MIGÁT Jozef	"	"	202	"
KUBIŠTIK Miroslav	"	"	"	"
SPIŠÁK Ján	"	"	"	"
KUVIK Ján	"	"	"	"
BYČAN Ján	"	"	"	"
BYČAN Rudolf	"	"	"	"
ŠPIREK Dušan	"	"	"	"
BALUCH Ivan	"	"	"	"
TUČEK Jozef	"	"	"	"
HANZEL Rudolf	"	"	zák.č.150/69 Zb.	"
KOHÚT Ján	"	"	"	"

3/ Prípady ukončené mimo trestného postihu :

a/ preventívno-výchovným opatrením :

"BROOKLYN" - v uvedenej akcii bol vypracovaný plán rozkladných a preventívno-výchovných opatrení na paralyzovanie aktivizácie činnosti zakázanej sekty SJ. V rámci tejto akcie bolo spracovaných 44 návrhov na určité skupiny členov tejto zakázanej sekty SJ, s ktorými boli prevádzané, za účasti okresných prokurátorov, vedúcich odborov kultúry, príslušných ONV, preventívno-výchovné opatrenia a rozkladné opatrenia s celkovým počtom 459 osôb.

Na základe týchto opatrení bolo dosiahnuté, že značná časť týchto osôb dobrovoľne vydala rôzny spisový - písomný materiál, prostriedky na jeho rozmnožovanie, ako sú písacie stroje, magnetofóny, fotoaparáty a pod. Mnohí prehlasovali, že upúšťajú od ďalšej činnosti tejto sekty, ktorá je v rozpore so zákonnými ustanoveniami nášho zriadenia. Celková akcia mala veľmi pozitívny výsledok, o jej priebehu boli spracované komplexné správy pre príslušné stranické orgány a tiež pre HS ŠTB a II.správu FMV, s návrhom ďalších opatrení.

"KAPITULA" - osob.oper.zv.č.736, založený na Rudolfa BALÁZA, nar. [redacted]
Rozpracovávaný bol 2.odd.2.odboru po problematike rím.kat.cirkev.

Menovaný ako rím.kat.farár vykonával náboženskú činnosť rozpore so zákonnými ustanoveniami. Jeho činnosť bola zadokumentovaná a podaná správa OV KSS v Žiari nad Hronom a ONV, ktorý mu odobral štátny súhlas k výkonu duchovnej činnosti.

"OBNOVA"

- osobný oper.zv.č.1185, založený na Pavla KÁLAVSKÉHO, nar. [REDAKOVANÉ], rím.kat.farár, ktorý bol rozpracovávaný 2.odd.2.odboru, po problematike rím.kat.cirkvi. Menovaný ako rím.kat.farár vykonával náboženskú činnosť v rozpore so zákonnými ustanoveniami. Po zadokumentovaní jeho činnosti bola predložená správa OV KSS a ONV Lipt.Mikuláš, na základe čoho mu bol odňatý štátny súhlas k výkonu duchovnej činnosti.

"GÁBOR"

- osobný oper.zv.č.568, rozpracovávaný O-ŠTB Prievidza, po problematike Francia, pre podozrenie z trestného činu vyzvedačstva. Rozpracovaním sa pôvodné podozrenie nepotvrdilo, bola však zadokumentovaná činnosť objektu v rozsahu prečinu, ktorého sa dopustil tým, že do zahraničia bez ocenenia vyvážal rôzny tovar, za ktorý tam získaval valuty a tieto rozpredával v CSSR. S objektom a jeho manželkou bol prevedený pohovor orgánmi ŠTB a o jeho činnosti bol upovedomený zamestnávateľ a tiež obom bolo zamietnuté vycestovanie do kapitalistického zahraničia.

"NORA"

- osobný oper.zv.č.557, rozpracovávaný 1.odd.1.odboru po problematike Francia, pre podozrenie z trestného činu vyzvedačstva. V priebehu rozpracovania sa trestná činnosť nepotvrdila, bola však zadokumentovaná nedovolená obchodná činnosť s objektom rozpracovávaným v akcii "GÁBOR". NORA na základe uvedených skutočností bola ako cudzia štátna príslušníčka zaradená INO na dobu 5 rokov.

"EXPERT"

- ZPS č.1306, rozpracovávaný O-ŠTB Prievidza po problematike NSR, pre podozrenie z vyzvedačstva. V priebehu rozpracovania sa trestná činnosť nepotvrdila. Bolo však zistené, že objekt prevádzal pri cestách do kapitalistického zahraničia nedovoleným spôsobom cez hranice valuty a čs.peniaze. Išlo o prečin a preto s menovaným bol prevedený pohovor orgánmi ŠTB a boli mu odňaté cestovné doklady k cestám do kapitalistického zahraničia.

- "ŠTUBŇAN" - ZPS č.1198, rozpracovávaný O-ŠTB Prievidza po problematike NSR, pre podozrenie z vyzvedačstva.
Trestná činnosť, pre ktorú bol objekt rozpracovávaný sa nepotvrdila, avšak bolo v priebehu rozpracovania zistené, že sa na verejnosti hmlivo vyjadroval o socialistickom zriadení. Na základe uvedených skutočností bol s menovaným prevedený pohovor orgánmi ŠTB a zamedzený ďalší výjazd objektu do kapitalistického zahraničia.
- "APOŠTOL" - ZPS č.3307, vedený na Jána MAGU, nar. [REDAKOVANÉ], rím.kat.farár, po problematike cirkev.
Pre nerešpektovanie zákonných ustanovení pri výkone duchovnej činnosti bol daný návrh na ONV Žilina na odňatie štátneho súhlasu.
- "KONCIL" - osob.ope .zv.č.1326, založený na Mateja LITVINA, nar. [REDAKOVANÉ], po problematike rím.kat.cirkev.
Menovaný ako rím.kat.farár nerešpektoval zákonné ustanovenia, pri výkone duchovnej činnosti, na základe čoho bol podaný návrh na ONV L.Mikuláš na odňatie štátneho súhlasu.
- "HUŤAN" - osobný oper.zväzok č.773, založený na Jozefa GAZDU, nar. [REDAKOVANÉ], po problematike rím.kat.cirkev.
Menovaný ako rím.kat.farár nerešpektoval zákonné ustanovenia pri výkone duchovnej činnosti, na základe čoho bol podaný návrh na ONV L.Mikuláš na odňatie štátneho súhlasu.
- "INVALID" - APZ č.4935, vedený po problematike protištátnych dokumentov. V prípade bol zistený pisateľ 7 anonymných dopisov, a to Ján KELLO, nar. [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], invalidný dôchodca - odbojár.
Menovaný sa dopustil trestného činu podľa § 198 tr.zákona. Po súhlase okresného prokurátora bol s menovaným prevedený pohovor a k činnosti sa priznal a tiež olutoval svoje konanie.
- "HUTNÍK" - ZPS č.3272, založený na zamestnanca Považských strojární v Pov.Bystrici, ktorý bol rozpracovávaný pre podozrenie zo spolupráce s USA rozviedkou.
V priebehu rozpracovania neboli získané poz-

natky o trestnej činnosti, a preto prípad bol ukončený PVO, v rámci paralyzácie ideologickej diverzie, vedenej zo ZU USA Praha.

- "OPHEL" - osob.oper.zv.č.4576, vedený na ČABÁKA Martina, rím.kat.farára, po problematike rím.kat.cirkev.
Menovaný nerešpektoval zákonné ustanovenia pri výkone duchovnej činnosti, na základe čoho bol podaný návrh na ONV Žiar n/Hr. na odňatie štátneho súhlasu, čo bolo realizované.
- "LAKOMEC" - osob.oper.zv.č.223, rozpracovávaný po problematike NSR, 1.odd.1.odboru, pre podozrenie, že objekt je využívaný nepriateľskou rozviedkou.
S objektom bolo prevedené spravodajské vyťaženie, ktorý priznal, že bol v styku so švajčiarskou rozviedkou a bol vyťažovaný k situácii v ČSSR, avšak neposkytol žiadne poznatky. Priznal trestnú činnosť valutových machinácií, ktorá bola amnestovaná a z toho dôvodu bolo s objektom prevedené preventívno-výchovné opatrenie.

Okrem uvedených prípadov preventívno-výchovným opatrením boli riešené prípady osôb, kde išlo o menšiu spoločenskú nebezpečnosť a zainteresované osoby z hľadiska triedneho a politického boli nezávadné. Takéto opatrenia boli prevádzané u 11 osôb, ktoré porušili zákonné opatrenia, vyplývajúce zo zákona č.102/72. Ide o osoby z úseku národných výborov a ekonomiky.

b/ Vyhodením objektu z ČSSR :

- "ORNITOLÓG" - ZPS č.3729, rozpracovávaný po problematike NSR, pre podozrenie z tr.činu podľa § 105 tr.zákona.

c/ Získaním ku spolupráci :

- "BREZŇAN" - ZPS č.1429, rozpracovávaný po problematike devízového hospodárstva 2.odd.1.odboru.
- "SAMOTÁR" - ZPS č.2170, rozpracovávaný po problematike USA 1.odd.1.odboru.

"ZÁSTUPCA" - ZPS č.1356, rozpracovávaný po problematike Rakúsko, O-ŠTB Žilina,

"HISTORIK" - PZ č.1129, rozpracovávaný po problematike Rakúsko, 2.odd.1.odboru

d/ Odozvaním inej súčasti k využitiu:

"JARO" - ZPS č.3609, rozpracovávaný po problematike emigrácia 3.odd.1.odboru,
Prípád bol odozvaný I.správe MV k využitiu.

e/ Odochodom z ČSSR /emigranti a VC/ - uložením do archívu:

"ELINY"	- 00Z č.1290 po problematike	USA	- VC
"VODÁR"	- 00Z č.2722	Francia-	emigr.
"OTTO"	- 00Z č.3152	NSR	"
"JAZDEC"	- 00Z č.3167	USA	"
"MAGISTER"	- 00Z č.509	"	"
"TOMÁŠ"	- 00Z č.4179	"	"
"OCTÁVIA"	- 00Z č.3193	"	emigrácia
"METALURG"	- ZPS č.1761	"	"
"FOTOGRAFKA"	- ZPS č.2489	"	VC
"ŠPORT"	- ZP č.1444	"	NSR - VC
"JAVORNÍK"	- ZPS č.635	"	emigrácia
"HELGA"	- PZ č.498	"	NSR - VC
"PRÁVNÍK"	- PZ č.4797	"	emigrácia

Osoby rozpracovávané v uvedených operatívnych zväzkoch boli prevažne čs.emigranti a VC, ku ktorým v priebehu rozpracovávanía neboli získané vážnejšie štb.poznatky o trestnej činnosti a preto rozpracovanie bolo ukončené a zväzky uložené do archívu.

f/ Pre nepotvrdenie materiálov a nedostatok dôkazov-uložením do archívu:

"STREĽOVATEĽ" - sk.zv.č.3282, po problematike NSR,

"ROLNÍK"	- osob. oper. zv. č. 3285	po problematike	NSR
"STATKÁR"	- "	5283	"
"POSLANEC"	- "	3287	"
"PRIMÁR"	- "	1688	"
"CHIRURG"	- "	628	Anglia
"OW-28"	- "	540	NSR
"FANATIK"	- "	1043	r.kat.cir.
"SLIAČAN"	- "	771	"
"LIPTÁK"	- "	479	"
"DOKTORKA"	- "	1247	"
"ZDRAVOTNÍK"	- "	2161	navrátil.
"POLOVNIK"	- ZPS	1214	NSR
"ZLIEVAČ"	- "	2187	"
"KRAJAN"	- "	3264	USA
"LIŠTA"	- "	3663	"
"TELEGRAFIA"	- "	3793	Anglia
"ULSTER I"	- "	1426	"
"ULSTER II"	- "	1427	"
"MECHANIK"	- "	3368	Francia
"VARŠAVA"	- "	3662	VC
"HAVRAN"	- "	2752	"
"ARANŽER"	- "	2169	ochr.s.voj.
"POZOROVATEL"	- "	3299	"
"VALIKA"	- "	1038	emig.centrá
"KLÁRA"	- "	1395	sionizmus
"EXPEDIENT"	- "	3748	NO
"VOJTICH"	- "	3127	r.k.cirkev
"VAŽEC"	- "	3382	"
"PALATINUS"	- "	3256	"
"ŠAFÁR"	- "	4931	ekonomika
"ZUBÁČ"	- "	3983	"
"STAVBÁR"	- "	3244	sionizmus
"RUŠITEL"	- "	1675	r.k.cirkev
"PAVEL"	- "	3379	"
"KAMION"	- "	3942	navrátilci
"RADIOAMATER"	- "	3224	emigrácia
"TECHNIK"	- "	3479	"

"CHATKA"	PZ	198	po problem.	emigrácia
"UTEČENEC"	"	2559	"	"
"ČIAŠNIK"	"	1344	"	"
"CHEMIK"	"	3668	"	"
"INŽINIER"	"	3345	"	"
"AZYL"	"	840	"	navrátilci
"NARCIS"	"	667	"	"
"ODBOJ"	"	524	"	Anglia
"VALTER"	"	1031	"	NSR
"RODÁK"	"	704	"	Rakúsko
"JADRAN"	"	1410	"	NSR
"ŠKULANT"	"	4497	"	"
"HUBERT"	"	514	"	VC
"VERBOVČÍK"	"	4754	"	em.centrá
"ZBERATEĽ"	"	1339	"	"
"CHEMIK"	"	3508	"	ekonomika
"SVETÁK"	"	1242	"	"
"PECIAR"	"	1784	"	"
"ODBOJÁR"	"	2377	"	"
"SPROSTRÁDKOVATEĽ"	"	1418	"	"
"ČIERNA"	"	836	"	doprava
"MAGNETOFÓN"	"	1390	"	NO
"REFORTÉR"	"	3736	"	"
"SKLADNÍK"	"	2409	"	"
"OBRODA"	"	1105	"	ria.kat.cir.
"KAROL"	"	1366	"	"
"PÁTER"	"	4876	"	"
"CAJX"	"	565	"	zahr.nekat.centrá
"DOKTOR"	"	1357	"	sionizmus
"ALEX"	"	3319	"	"
"LEKÁRNIK"	"	3316	"	"
"HALFA"	"	3590	"	"
"IVAN"	"	705	"	ukrajin.nacional.
"UKRAJINEC"	"	546	"	"
"INVESTOR"	"	4675	"	OŠT
"PREDZVEŠŤ"	APZ	3588	"	doprava
"PACIENT"	"	3115	"	protišťat.dokum.

"BYPÁK"	APZ	3409	po problem.	protišt.dok.
"ŽILINA"	"	3349	"	"
"ORAVA"	"	1041	"	"

Dalej v zmysle nových smerníc A-oper-I-1 bolo prehodnotené 44 pozorovacích zväzkov, ktoré boli zrušené a materiály k jednotlivým osobám boli evidované v objektových zväzkoch po jednotlivých problematikách.

4/ Prípady založené v roku 1973 :

Osobné operatívne zväzky :

- "SPOJÁR" - č.zv.3501, z vedený 3.odd.š.odboru po problematike navrátilci, pre podozrenie z tr.činu podľa § 105 tr.zákona. Objekt počas emigrácie v kapitalistickom zahraničí vyzradil cudzej štátnej moci utajované skutočnosti vojenského charakteru, ktoré sú zvlášť dôležité pre obranu štátu. V súčasnej dobe sa prevádza doku - mentácia trestnej činnosti.
- "RAKETA" - č.zv.5024
- "DOZORCA" - č.zv.5520
- "REDAKTOR" - č.zv.2351
- "FAMILIA I" - č.zv.5687
- "FAMILIA II" - č.zv.5689
- "FAMILIA III" - č.zv.5688

Stručná charakteristika uvedených prípadov je uvedená v II.časti tejto správy, pod bodom a/ na str.38-39 - realizované prípady.

V priebehu roku okrem uvádzaných osob.operatívnych zväzkov bolo založené 26 zväzkov previerky signálov a 6 agentúrno-pátracích zväzkov.

Celkový pohyb agentúrno-operatívnych zväzkov v priebehu roku 1973 znázorňujú nasledovné číselné tabuľky :

Číselný statistický prehľad o operatívnych zväzkoch:

Stav oper.zv.:	k 1.1.1973 :	k 15.12.1973:
SOZ	1/4	-
OOZ	39	16
ZFS	67	25
APZ	12	9
SPOLU:	122	50

Ukončené operatívne zväzky v roku 1973 :

Spôsob ukončenia:	SOZ	OOZ	ZFS	APZ	FZ	SPOLU :
odovzdané in.súčas. /2	-	-	1	-	3	6
nepotvrd.materiály 1/1	10	10	23	1	40	1/75
návrh.na vyšetř.	-	8	19	1	1	29
odchod. do zahr.	-	3	4	-	2	9
nedostatok dôkaz.	-	4	7	5	7	23
preventivitou	-	8	8	1	-	17
úmrtie - nemoc	-	-	-	-	2	2
verbevkou	-	-	3	-	3	6
previed. do iného člunu	/1	1	6	2	89	99
odovzdané VB	-	-	5	-	-	5
SPOLU:	1/4	34	76	10	147	

Novozavedené operatívne zväzky v r.1973 /k 15.12.1973/

OOZ	bolo zavedených	8
ZPS		30
APZ		7
SPOLU :		45

III.ČASŤ

1/ Zhodnotenie vlastných síl a prostriedkov :

a/ Zhodnotenie kvality, spoľahlivosti a rozmiestnenie siete tajných spolupracovníkov :

Agentúrno-operatívny plán práce Správy ŠTB na rok 1973 v oblasti práce s agentúrou vytýčil hlavné úlohy na skvalitnenie práce, sledujúce zvýšenie úrovne využitia jestvujúcej agentúry v hlavných problematikách k vyhľadávacej činnosti, k rozpracovaniu a dokumentácii nepriateľskej činnosti.

Ďalej plán práce na rok 1973 predpokladal riešenie týchto otázok :

- naďalej pokračovať vo zvyšovaní stavu agentúry vo všetkých problematikách, najmä však na úseku boja proti činnosti nepriateľských rozviadok, zahraničných centier a vnútorných nepriateľov z radov praviceových a protisocialistických síl na úseku kultúry, ekonomiky a sionizmu.,
- sústavne zvyšovať úroveň práce s TS, ich ofenzívneho a cieľavedomého využitia na základe plánov riadenia, výchovy a previerky TS.,

- sústavne zvyšovať konšpiráciu práce s TS, podstatne zvýšiť obsluhu TS v PB a KB.,

Vychádzajúc z týchto úloh a z konkrétnych potrieb v jednotlivých problematikách a objektoch, celoročný plán ukladal získať 79 nových spolupracovníkov a 17 prepožičaných a konšpiračných bytov.

K 15.12.1973 bol plán verbaviek splnený na 170 %, získaním 135 nových TS charakteru agenta. Plán prepožičaných a konšpiračných bytov bol splnený na 105,8 %, získaním 18 PB a KB.

Celkovo stav agentúry napriek úbytku 27 TS oproti roku 1972 vzrástol o 44,4 % a konšpiračných bytov o 23,6 %.

Okrem toho bolo v rámci kraja získané 307 dôvernícov a k 15.12.1973 je evidované 151 KTS, čo vytvára priaznivé podmienky k zvyšovaniu stavu TS v roku 1974.

Vývoj stavu TS v roku 1973 ukazujú nasledovné číselné tabuľky :

DÁTUM :	A	D	PB	KB	KTS
k 1.1.1973	263	644	27	11	113
k 15.12.1973	380	858	35	12	151

Prírastok novej agentúry za rok 1973 :

DRUH :	Počet novozískaných TS:
agenti	135
dôverníci	310
prepožičané a konšpirač.byty	18

Úbytok agentúry za rok 1973 :

Dôvod :	A	PKB
rozpracovanie pre tr.činnosť	1	-
dočasne prerušená spolupráca	1	-
odmietanie spolupráce	4	-
strata možností	6	9
nemoc, staroba, úmrtie	5	-
odovzdané iným súčastiam	4	-
prevedené do iných druhov zväzkov	2	-
dekonšpirácia-vyzradenie spol.	3	-
neschopnosť - nevhodnosť	1	-
SPOLU :	27	9

Nevozaverbovaná agentúra po problematikách :

PROBLEMATIKA :	A	PKB
rozviedky : USA	10	2
Francie	4	1
Anglie	1	-
NSR-Rakúsko	13	2
vízoví cudzinci	16	1
výjazdy	1	1
navrátilci	5	1
emigrácia	4	1
ochrana sovietskych vojsk	6	1
ostatné kapitalistické štáty	1	-
nepriateľské osoby	1	1
pravícovi oportunisti	15	2
rim.kat.cirkev	4	-
ev.a.v.cirkev	1	-
sekty	4	-
kultúra	1	-
vysoké školy	3	-
sionizmus	4	-
ukrajinskí nacionalisti	1	-
strojárstvo	9	2
zbrojný priemysel	9	-
doprava	7	2
huty	3	-
chémia	8	-
OŠT	1	-
energetika	2	1
bane	1	-
SPOLU:	135	18

Výber novej agentúry zodpovedá Smerniciam o práci s tajnými spolupracovníkmi. Novozískaná agentúra z hľadiska jej spoločenského postavenia, vzdelania, stykov, vzťahu k orgánom ŠTB vykazuje požadované kvality. Zlepšilo sa i rozmiesnenie TS a tým i pokrytie jednotlivých problematik, ktoré v predchádzajúcom roku v dôsledku zníženia stavu agentúry zostali odkryté.

V hodnotenom období možno u časti agentúry pozorovať čiastočne zlepšenie výslednosti práce. Je to v dôsledku zvýšenia úrovne riadenia a výchovy agentúry ako zo strany náčelníkov, tak i operatívnych pracovníkov. Potvrdzujú to prípady zavedenia agentúry do rozpracovávaných akcií, využitie niektorých spolupracovníkov počas ich ciest v kapitalistickom zahraničí a pri plnení niektorých ďalších úloh.

Kladne tiež možno hodnotiť časť získaných spravodajských poznatkov, či už smerom k rozviedkam, alebo k vnútornému nepriateľovi. Zároveň však treba uviesť, že časť agentúry ešte podáva poznatky všeobecného charakteru, bez väčšej operatívnej hodnoty. Toto je do značnej miery spôsobované prílivom mladých a neskúsených operatívnych pracovníkov.

Dosahovanie dobrých výsledkov cestou TS predpokladá tiež ich obsluhu vo vyhovujúcich FB a KB. I keď sa stav týchto bytov o niečo zvýšil, nepostačuje na podstatné zvýšenie úrovne obsluhy a konšpirácie práce. Tomuto problému bude treba venovať zvýšenú pozornosť i v roku 1974.

Vcelku však možno hodnotiť vzestupnú tendenciu výslednosti práce s agentúrou i napriek niektorým nedostatkom, ktoré sa ešte v práci prejavujú. Naďalej však trvá úkol i v roku 1974 zvyšovať úroveň riadenia, výchovy a kontroly agentúry, ako aj pomáhať mladým operatívnym pracovníkom zvyšovať úroveň práce s agentúrou.

b/ Zhodnotenie výsledkov a kvality použitých technických prostriedkov a sledovania :

Hlavná práca na úseku používania spravodajskej techniky na rok 1973 bol zameraný na skvalitnenie práce a i celého výkonu spravodajskej techniky.

Hlavné úlohy vychádzali z analýzy dosiahnutých výsledkov a tiež nedostatkov v roku 1972. Išlo predovšetkým zabezpečiť cieľavedome a efektívne využitie technických prostriedkov v súlade so smernicami a prísne dodržiavanie zásad konspirácie.

Tieto základné úlohy plánu boli v prevažnej miere úspešne splnené. Podiel na ich splnení majú orgány spravodajskej techniky, ktorí úzko spolupracovali s operatívnymi odborami a náčelníkmi pri nasadzovaní spravodajskej techniky.

Kladne treba hodnotiť prístup orgánov spravodajskej techniky k skvalitňovaniu samotnej práce spravodajskej techniky. Ide o niektoré vylepšenie technických zariadení a ich využiteľnosť v akciách v širšom rozsahu. Napríklad takéto zlepšenie bolo prevedené na vyťažovacom zariadení UHER, čo umožnilo podstatne skvalitnenie nahrávky. Ďalej bolo prevedené zlepšenie na technickom zariadení U-4 a na úseku úkonu TA 155.

V celkovom počte prevedených akcií, nastal oproti roku 1972 určitý vzostup, i keď v niektorých druhoch technických úkonov, došlo k čiastočnému poklesu.

Prehľad o prevedení jednotlivých technických úkonov je nasledovný :

- úkon TA 111	prevedených 9	z toho 4	bez oper.výsledku
- TA 122	" 24	" 5	"
- TA 133	" 100	" 20	"
- TA 144	" 39	" 20	"
- TA 155	" 7	" 5	"
- TA 211	" 189	" 42	"
- D-I	" 47	" 35	"

Z uvedeného prehľadu je zjavné, že pomerne veľké percento z prevedených technických úkonov je bez operatívneho výsledku. Okrem toho bolo pomerne veľa neprevedených akcií. Týka sa to najmä úkonu TA 144, ktorý nebol prevedený v 17 akciách. Úkon TA 155 nebol prevedený v 2 akciách a D-I tiež vo 2 akciách. I keď vo veľa prípadoch tu zohrali hlavnú úlohu objektívne príčiny, bude potrebné v budúcom roku tomuto problému venovať zvýšenú pozornosť.

Čo sa týka konkrétnych výsledkov, tieto boli dosiahnuté v niektorých akciách, kde bol nasadený úkon TA 122 a TA 144. Taktiež úkonom TA 111 boli dosiahnuté dobré výsledky v akcii "RADAR". Pomerne dobré výsledky oproti minulému roku boli dosiahnuté i na úseku úkonu TA 133 a TA 211.

Pokiaľ ide o technické prostriedky tieto boli vo väčšine akcií plne spoľahlivé.

Spolupráca medzi operatívnymi orgánmi a náčelníkmi operatívnych odborov pri nasadzovaní spravodajskej techniky v priebehu roku 1973, oproti minulému obdobiu sa podstatne zlepšila. Týka sa to hlavne prejednávania a rozborov jednotlivých akcií na úrovni náčelníkov operatívnych odborov a 6. odboru a bezprostrednej účasti operatívnych pracovníkov pri príprave a vytváraní vhodných podmienok pre nasadenie spravodajskej techniky. Nepriek tomu je však potrebné, aby i naďalej zo strany operatívnych úsekov bola venovaná pozornosť rozpracovaniu prostredia, v ktorom má byť spravodajská technika použitá, nakoľko údaje k prostrediu uvádzané v predkladaných návrhoch nie vždy zodpovedajú skutočnosti.

Oproti minulosti nastalo tiež zlepšenie vo výbere akcií, v ktorých mala byť nasadená spravodajská technika. Dokazuje to skutočnosť, že vo väčšom počte boli uplatnené požiadavky na zavedenie úkonu TA 122 a TA 111. Zlepšilo sa tiež využívanie trvalých technických úkonov, ktoré v zmysle smerníc A-oper-VI-2 boli dané do obsluhy jednotlivých O-ŠTB.

Okrem uvádzaných kladov na úseku nasadzovania operatívnej techniky, sa vyskytli i zvyady najmä na niektorých technických zariadeniach v dôsledku ich častého používania, čo malo vplyv i na konečné výsledky. Kvalitu výsledkov operatívnej techniky častokrát ovplyvňuje nedostatočné obsadenie úseku vyťažovania spravodajskej techniky pracovníkmi s jazykovou kvalifikáciou. Tým sa stáva, že nie sú včas operatívnym úsekom odovzdávané získané operatívne poznatky, v priebehu akcie, resp. predkladané ON - záznamy z cudzojazyčných nahrávok.

Pri porovnávaní kvality a vzostupu práce na úseku spravodajskej techniky s rokom 1972, treba konštatovať, že táto bola v priebehu roku 1973 rozhodne na vyššom stupni. Pracovníci spravodajskej techniky sa vysporiadali s niektorými technickými skutočnosťami, ktoré v minulom období brzdili prácu a tým znemožňovali dosahovanie väčších výsledkov. Jedná sa o technické otázky, o ktorých bola už zmienka v úvode tohoto hodnotenia.

Úlohy postavené v pláne práce na rok 1973 na úseku sledovania boli splnené tak ako to predpokladal plán. V danom prípade išlo o zvyšovanie kvality a konšpirácie v nasadzovaní sledovačky v súlade s cieľavedomým využitím vlastných prostriedkov AOP a v súlade so Smernicami o sledovaní.

Úlohy postavené v pláne práce boli rozpracované do mesačných plánov, čo umožňovalo vedeniu odboru účinnú kontrolu a riadiacu činnosť pri zaistovaní jednotlivých akcií.

V roku 1973 oproti roku 1972 sa zvýšil počet požiadaviek na sledovanie zo strany operatívnych odborov o 10 %. Potvrďuje to i nasledovný prehľad :

V roku 1973 bolo celkom	121 požiadaviek na sledovanie
z toho	13 na diplomatov
	47 na VC
	61 na čs. štát. občanov

Prevedených bolo celkom	108 požiadaviek
z toho	12 na diplomatov
	46 na W
	50 na čs. štát. občanov

Počet prevedených akcií oproti roku 1972 sa zvýšil o 13,8 %. 9 akcií bolo prevedených ako "BLESK" a ich opodstatnenosť bola oprávnená.

Z prevedených akcií sledovania bolo zistené:

- 90 stykov
- 30 adres
- 255 dokumentov

Uvádzaný prehľad ukazuje na pozitívne výsledky a zodpovedný prístup operatívnych pracovísk k nasadzovaniu sledovačky do jednotlivých akcií. Kladne možno hodnotiť skutočnosť, že väčšina sledovacích akcií bola na objektoch rozpracovávaných v operatívnych zväzkoch. V 14 prípadoch bolo prevádzkané sledovanie na previerku TS.

Takéto zameranie sledovačky vytváralo vhodné podmienky pre stanovenie konkrétneho cieľa sledovačky, čo sa prejavilo v tom, že v 104 akciách bol cieľ sledovania splnený a len v 4 akciách sa nedosiahlo vytýčeného cieľa.

Veľmi dobrého cieľa bolo dosiahnuté v akcií "FAMILIA I a FAMILIA II", v ktorých sledovačka sa v podstatnej miere podieľala na realizácii. Obdobne hodnotené poznatky boli získané v akcií "RAKETA", "DEBIČ" a "REFEKT", najmä z hľadiska sebakontroly objektov.

K diplomatom sledovaním neboli zistené konkrétne štáto-bezpečnostné poznatky, až na eminentný záujem o rozmiestnenie sovietskych vojenských jednotiek v Stredoslovenskom kraji, ako i o objekty ČSĽA.

Pri sledovaní objektu "ORNITOLÓG" bola použitá nová forma práce sledovačky - spojenie klasického spôsobu sledovania s použitím služobného psa a niektorých kriminalis-

tických metód, ktoré sa v podstate osvedčili a bude ich do budúca možné používať.

Popri kladných výsledkoch práce vyskytli sa i niektoré negatívne javy. V hodnotenom období došlo v 3 prípadoch k strate objektu počas sledovania. V akcii "RMHOJNÍK" a "PREFEKT" strata objektov bola zapríčinená objektívnymi príčinami a v akcii "SYNÓDA" bola zapríčinená orgánmi sledovačky tým, že nemali dôsledne obsadené únikové cesty jeho odchodu z udanej adresy.

Uvedené prípady boli predmetom rozboru vo vedení S-ŠTB a na 4.odbore. Slúžili ako školný prípad.

Záverom možno konštatovať, že sledovačka bola v hodnotenom období dostatočne využívaná. Pri jej nasadzovaní sa dbalo na to, aby bola zavedená hlavne do akcií, ktoré sú rozpracovávané v operatívnych zväzkoch.

2/ Zhodnotenie foriem a metód vlastnej kontrarozviednej činnosti :

Plán práce Správy ŠTB na rok 1973 stanovil využívať také formy a metódy vlastnej kontrarozviednej činnosti, ktoré by umožnili podstatne zvýšiť intenzitu a efektívnosť kontrarozviednej práce. Základné úlohy orientovať na odhaľovanie činnosti nepriateľských rozviedok, zahraničných centier a vnútorného nepriateľa. Zistená trestná činnosť dokumentovať, s cieľom postihu, prípadne prevádzka účinné rozkladné a preventívne opatrenia k zamedzeniu formovania sa nepriateľských protisocialistických síl.

Dôsledné používanie foriem a metód vlastnej kontrarozviednej činnosti potvrdzujú i konkrétne výsledky uvádzané v II.časti tohoto hodnotenia.

Z celkového počtu 45 novozavedených operatívnych zväzkov je len 8 osobných oper.zväzkov, čo predstavuje 15 %. Zbytok sú zväzky previerky signálov a APZ, kde je potrebné preveriť prvopočiatočné signály a až potom rozhodnúť

o ďalšom rozpracovávaní. V porovnaní celkového stavu osobných operatívnych zväzkov k 15.12.1973 je tento pomer o niečo priaznivejší - 30 % z celkového stavu operatívnych zväzkov.

Uvádzané percento signalizuje, že v konkrétnej práci stále zostáva urýchlené preverenie a dokumentácia pôvodne získaných poznatkov.

Prípady vedené v osobných operatívnych zväzkoch majú charakter štátobezpečnostných prípadov a ich zavedenie bolo opodstatnené. V roku 1973 v porovnaní s rokom 1972 sa v značnej miere podarilo znížiť počet dlho rozpracovávaných prípadov. Pri zakladaní nových zväzkov bol kladený dôraz na ich opodstatnenosť. Správnosť takéhoto postupu potvrdzuje tá skutočnosť, že časť osobných zväzkov zavedených v roku 1973 bola i ukončená realizáciou, prípadne inými opatreniami.

V osobných operatívnych zväzkoch sú rozpracovávané prípady z podozrenia trestnej činnosti podľa I.hl. tr.zákona.

V zmysle plánu práce na rok 1973 bola zvlášť venovaná pozornosť kvalite a úrovni rozpracovania a dokumentácie prípadov. Na základe tohoto došlo k realizácii formou trestného postihu, napr. v prípadoch RAKETA, TAXI, ZÁLOŽAK, ARMA, FAMILIA I, FAMILIA II, FAMILIA III a niektorých ďalších.

Napriek všetkému úsiliu urýchleného rozpracovania a dokumentácie najdôležitejších prípadov, sa ešte vyskytujú prípady zdĺhavého rozpracovania a dokumentácie. Spočíva to v tom, že nie vo všetkých prípadoch pracuje kvalitná agentúra, v rozpracovávaní sa postrádaajú premyslené agentúrne-operatívne kombinácie pri komplexne nasadených operatívnych prostriedkoch, s cieľom dokumentácie a preverky prípadov.

Súčasný stav díky rozpracovania osobných operatív-

nych zväzkov v porovnaní s predchádzajúcim rokom ukazuje nasledovná tabuľka :

Dĺžka rozpracovania :	Rok 1973	Rozpracovanie §§	Rok 1972
do 1 roka	7	98, 100, 105 112	9
do 2 rokov	1	106	18
do 3 rokov	4	99, 105, 112	10
do 4 rokov	3	98, 105	-
do 5 rokov	-		4
nad 5 rokov	1	105	-
SPOLU :	16		41

Z tabuľky je vidieť, že dĺžka rozpracovania oproti predchádzajúcemu roku sa podstatne znížila. Prípady rozpracované viac ako 3 roky sú osoby žijúce v emigrácii v kapitalistických štátoch. I keď sa situácia zlepšila, bude potrebné v roku 1974 sústrediť riadiacu a kontrolnú činnosť náčelníckeho zosťavu na podstatné zvýšenie úrovne rozpracovania a dokumentácie trestnej činnosti cestou cieľavedomého komplexného nasadzovania všetkých prostriedkov agentúrno-operatívnej práce. Tiež si to bude vyžadovať podstatné skvalitnenie využitia TS, ako základného prostriedku agentúrno-operatívnej práce.

3/ Morálno-politický stav zložky :

Sústavné zvyšovanie úrovne morálno-politického stavu príslušníkov S-ŠTB Banská Bystrica bola jedna z hlavných úloh v oblasti kadrovo-výchovnej práce v roku 1973, čím sa sledovalo dôsledné a kvalitné plnenie plánu práce S-ŠTB v uplynulom období. Na tomto úseku práce sledovali sa odstrániť tie nedostatky, ktoré sa v roku 1972 dost prejavovali.

Úlohám na úseku zvyšovania morálno-politického stavu a jeho hodnoteniu bola v priebehu roka venovaná sústavná pozornosť v zmysle RMV ČSSR č.3/72 zo dňa 7.6.1972 a RM KS-ZNB č.2/73 zo dňa 4.1.1973. Tieto otázky sú predmetom hodnotenia na pravidelných poradách náčelníkov oddelení. Dvakrát do roka sa hodnotením morálno-politického stavu príslušníkov zaoberajú i členské schôdze ZO KSS, ktoré sa vo významnej miere podieľajú na zvyšovaní jeho úrovne, predovšetkým cestou politicko-výchovného pôsobenia na členov strany, i bezpartajných príslušníkov.

Celkovým prehodnotením plnenia vyššie uvedených úloh možnorobiť záver, že v priebehu roka 1973 prišlo k ďalšiemu zvýšeniu úrovne morálno-politického stavu príslušníkov S-ŠTB, čo sa prejavuje najmä vo zvyšovaní výslednosti a kvalitatívnej úrovne kontrarozviednej práce. Taktiež boli dosiahnuté pozitívne výsledky vo zvyšovaní pracovnej disciplíny príslušníkov, v iniciatívnom a obetavom prístupe k plneniu služobných úloh, vo využívaní fondu pracovnej doby.

Tieto pozitívne výsledky vo zvyšovaní morálno-politického stavu majú svoj odraz predovšetkým v plnení plánu práce S-ŠTB v uplynulom období. Všetky základné úlohy plánu boli splnené. Rozvoj pracovnej iniciatívy príslušníkov viedol však i k tomu, že viaceré úlohy boli i vysoko prekročené. Tak je tomu napr. na úseku budovania agentúry, kde úlohy plánu boli splnené na 170 %. Pritom možno konštatovať, že sa zvýšila kvalita práce. Na úseku budovania agentúry zvýšená kvalita sa prejavuje vo výbere vhodných typov, schopných plniť úlohy kontrarozviedky v zmysle daného zamerania práce po jednotlivých problematikách. Na úseku vyhľadávacej činnosti a rozpracovania sa zvýšila spravodajská úroveň získaných poznatkov, zlepšila sa dokumentácia, v dôsledku čoho boli jednotlivé signály a prípady ukončované či už súdnym postihom, alebo preventívno-výchovnými opatreniami. Znížil sa počet ukončovania prípadov bez operatívneho výsledku.

Zlepšenú kvalitu práce sme zaznamenali i pri využívaní a nasadzovaní prostriedkov spravodajskej techniky a sledovania. Je to jednak v dôsledku cieľavedomejšieho využívania týchto prostriedkov pracovníkmi operatívy, ale i iniciatívy pracovníkov 4. a 6. odboru, kvalitnej prípravy prevedenia akcií.

Za iniciatívne plnenie úloh a dosiahnutie dobrých pracovných výsledkov boli príslušníci S-ŠTB po zásluže odmeňovaní. V roku 1973 bolo 66 príslušníkov povýšených do vyšších hodností a 38 bolo vyznamenaných medailou "Za službu vlasti" a "Za zásluhy o obranu vlasti" a "Čestným odznakom ZNB".

Okrem toho v roku 1973 bol zvýšený funkčný plat 87 príslušníkom a bolo udelené 265 odmien. Ako pri odmenách, tak i pri zvyšovaní funkčného platu sa predovšetkým prihliadalo na plnenie pracovných úloh a na politické a morálne kvality príslušníkov.

Súčasťou odmeňovania a starostlivosti o príslušníkov je i udeľovanie rekreácií, kúpeľnej liečby a rehabilitácie. V roku 1973 bola 38 príslušníkom udelená rekreácia, z toho 12 príslušníkom rekreácia v zahraničí. Rehabilitácia bola udelená 60 príslušníkom. 64 príslušníkov obdržalo kúpeľnú liečbu a kúpeľnú rehabilitáciu.

Popri týchto pozitívnych výsledkoch pri upevňovaní morálno-politického stavu príslušníkov S-ŠTB prichádza i k prípadom porušenia kázně a disciplíny. V roku 1973 bolo 14 príslušníkov disciplinárne trestaných, čo je síce o 6 prípadov menej ako v roku 1972, predsa však signalizuje, že tejto otázke je potrebné venovať i naďalej pozornosť zo strany náčelníkov, ale i zo strany ZO KSS a ZO SZM.

Disciplinárne tresty boli ukladané za porušenie služobnej disciplíny, ako i za priestupky páchané príslušníkmi mimo službu, najmä porušenie vyhlášky o cestnej premávke motorovými vozidlami. Takýchto prípadov bolo 5, z toho 1 prípad so služobným motorovým vozidlom.

Pozitívnym javom je skutočnosť, že klesá počet prípadov porušenia disciplíny v súvislosti s používaním alkoholu. V roku 1973 boli zaznamenané 3 takéto prípady.

K disciplinárnej praxi na S-ŠTB možno uviesť, že tieto opatrenia plnia výchovný účel, či už ide o udeľovanie odmiern, alebo ukládanie disciplinárnych trestov.

Na upevňovanie morálno-politického stavu príslušníkov vplyva i služobné hodnotenie. V roku 1973 boli na všetkých príslušníkov vypracované služobné hodnotenia v zmysle zák. č.100/70 Zb. Pri ich spracovaní bol položený dôraz na ich objektivitu a konkretizáciu, zvlášť v stanovení konkrétnych opatrení a úloh pre jednotlivých príslušníkov. Vedenie príslušníkov, že v služobnom hodnotení ide o zásadný dokument, na základe ktorého sa prevádzajú ich kádrové opatrenia, napomáha odstraňovať nedostatky v práci, i v morálnom profile.

Vcelku kladne hodnotíme i zvyšovanie politickej a ideovej úrovne príslušníkov. Zvýšila sa aktivita a angažovanosť príslušníkov pri realizovaní záverov XIV.zjazdu KSČ a bezpečnostnej politiky strany. Táto aktivita sa prejavuje v politickej práci ZO KSS, na členských schôdzach a stranických skupinách, ale i v práci príslušníkov v ostatných spoločenských organizáciách najmä v SZM, ZČSSP, ZPB, SZŽ a pod. Všetci príslušníci sú zaradení do útvarov stranického vzdelávania, čo vedie k zvyšovaniu ich politickej úrovne a tým i k zvyšovaniu úrovne morálno-politického stavu.

Všetky opatrenia sledujúce upevňovanie morálno-politického stavu sú prevádzané v úzkej súčinnosti so stranickými orgánmi a organizáciami. Tieto orgány nielen vyslovujú stanovisko k navrhovaným kádrovým a disciplinárnym opatreniam, ale z celkového vývoja morálno-politického stavu prevádzajú závery pre konkrétne politické pôsobenie a zabezpečenie zvýšenia jeho úrovne.

4/ Závery ako východisko pre vytýčenie úloh na rok
1974 :

Vychádzajúc z rozberu štátobezpečnostnej a operatívnej situácie, výsledkov kontrarozviednej práce v uplynulom období, ako i zo základného zamerania činnosti ZNB na rok 1974, vydaného RMV ČSSR č.53/73 a Zamerania činnosti kontrarozviedky na rok 1974, vydaného RN HSK PMV č.81/73 stanovujú sa pre S-ŠTB Banská Bystrica tieto hlavné úlohy :

1/ Podstatne skvalitniť úroveň vyhľadávacej činnosti v rozhodujúcich štátobezpečnostných problematikách ako pravicový oportunizmus a antisocialistické sily, sionizmus a rím.kat.cirkev, sekty, ochrana ekonomiky, činnosť nepriateľských rozvielok USA, NSR, Anglie a Francie.

Za pomoci agentárno-operatívnych prostriedkov dosiahnuť kontrolu činnosti najzávažnejších osôb z radov vnútorného a zahraničného nepriateľa.

2/ Zamedziť formovanie zoskupení pravicových a antisocialistických síl, ich vzájomné spojenie vo vnútri štátu, i na zahraničie. Prevádzať opatrenia k obmedzeniu vplyvu pravicových ideológov a organizátorov k ich postupnej izolácii.

Hlavnou metódou boja proti opozičným a nepriateľským silám sa musia stať preventívno-výchovné a rozkladné opatrenia, popri represívnom postihu organizátorov protištátnej činnosti.

3/ Na úseku kontrarozviedneho rozpracovania a dokumentácie nepriateľskej činnosti dosiahnuť cieľavedomosť a ofenzívnosť a tým aj urýchlené zakončovanie rozpracovávania v súlade s bezpečnostnou politikou ÚV KSČ, socialistickou zákonnosťou a platnými smernicami.

4/ Naďalej účelne budovať sieť tajných spolupracovníkov, v súlade s hlavnými úlohami a zameraním práce.

Výber novej agentúry prevádzať tak, aby boli pokryté hlavné potreby v jednotlivých problematikách a objektoch.

5/ Systematicky zvyšovať úroveň a výslednosť práce s agentúrou a to jej cieľavedomým riadením, výchovou a previerkami, rozširovaním jej spravodajských možností, predovšetkým však u tej agentúry, ktorá je v styku s vnútorným i vonkajším protivníkom a tiež má možnosť pracovať v nepriateľskom prostredí.

6/ Dosiagnúť zvýšenie efektívnosti tajného sledovania osôb i objektov, cestou cieľavedomého nasadzovania, zvyšovania úrovne a konšpirácie sledovania.

7/ Zabezpečiť efektívne a konšpiratívne využitie prostriedkov spravodajskej techniky.
Za tým účelom spravodajsko-technické prostriedky nasadzovať súbežne s ostatnými prostriedkami agentúrne-operatívnej práce, vyžadovať úroveň nasadenia a využitia prostriedkov spravodajskej techniky a sústavne skvalitňovať prácu pracovníkov spravodajskej techniky.

8/ Prehíbiť súčinnosť s orgánmi VB na úseku odhaľovania a postihu trestnej činnosti spadajúcej do vecnej príslušnosti VB, zvlášť na úseku cirkvi a siekt, verbálnej trestnej činnosti, mimoriadnych udalostí a pri kontrole činnosti VC a kapitalistických diplomatov.

Prehíbiť súčinnosť s pracovníkmi VKR ČSĽA a Sovietskej armády pri ochrane vojenských objektov.

9/ Dosiahnúť zvýšenie úrovne riadiacej a organizačtorskej práce náčelníkov všetkých stupňov, zvýšiť najmä úroveň riadiacej a kontrolnej činnosti náčelníkov oddelení.

10/ V oblasti kádrovej a výchovnej práce sústavne skvalitňovať kádrovú štruktúru Správy ŠTB, dosiahnuť zvýšenie úrovne morálno-politického stavu všetkých príslušníkov, sústavne zvyšovať ich odbornú a politickú pripravenosť.

Dôsledne splniť úlohy MV ČSSR vyplývajúce z rozpracovaného uznesenia ÚV KSČ zo dňa 4.7.1973 o Socialistickej výchove mladého pokolenia.

Náčelník Správy ŠTB :

Blaho
/plk. B l a h o /